

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

×

Nro 17 • Perjantaina 29. elokuuta 2008

59. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 22 %)

Ylioppilas Riikka Hurme:

Sopeutuminen helpompaa, kun tuntee itsensä

Olen erittäin kiitollinen saamastani kutsusta näihin jo 62. kertaa järjestettäviin kurkijokelaisten pitäjäjuhliin. Juhlien pitkä perinne on osoitus yhteisen historiamme ja yhteisten sukujuurtemme suuresta kunnioittamisesta.

Omat kokemukseni kurkijokelaisuudesta olen saanut edesmenneen mummoni ansiosta. Mummoltani on jäänyt jälkeen tämä kaunis Kaukolan kansallispuku, ja hänen kauttaan karjalanpiirakat ovat tulleet tutuksi herkuksi jo lapsena.

Ystävällisyys, iloisuus ja aito välittäminen ovat adjektiiveja, jotka voidaan yhdistää epäilemättä kaikkiin kurkijokelaisiin. Isovanhempiemme opettamat

tiedot ja taidot ovat valittavan häviäviä nykyään. Niistä aarteista pitäisi osata nauttia niin heidän kanssaan kuin heidän jälkeensäkin.

Omaa elämäänsä aloitava nuori on aika tyhjän päällä. Monet myöhemmin yksinkertaiselta tuntuvat asiat ovat uusia ja ihmeellisiä: muuttoilmoitus, Kelan tuet, pankkiasiat, vakuutukset. Niin vanhat kuin uudetkin ohjeet ovat tervetulleita. Perhe ja ystävät luovat tällöin nuoren ehkä vähän sekavaankin elämään uuden kivijalan, johon on turvallista tukeutua ja joka pitää nuoren pystyssä myrkyisempänäkin aikana.

Karjalaisten omia kivijalkoja koeteltiin rajusti aikoinaan. Evakkoon lähteminen

Vuime keväänä Elisenvaaran lukiota ylioppilaaksi kirjoittanut Riikka Hurme hurmasi pitäjäjuhlayleisön kypsällä ja tilanteeseen erittäin hyvin sopivalla puheellaan. Riikka oli pukeutunut edesmenneen mummonsa Kaukolan kansallispukuun.

Tässä lehdessä mm.

Karjalaiset käsipaikat	4
Taalainmaan Ahokkaat.....	5
Kurkijoki-juhlat	6-7
Rainetsalo muistele, osa 7	8
Vapaussodan muisteloja	9
Heikinmaa: Sota-aika, osa 16	10
Eklundit Kurkijoella.....	12

Seuraavat Kurkijokelaiset ilmestyvät 12.9., 26.9., 10.10., 24.10., 7.11., ...

ja vieraille paikkakunnalle asettuminen tuottivat varmasti monenlaista tuskaa. Evakkomaine ja selkeästi erottuva murre saattoivat haitata kodiksi asettumista. On kuitenkin hienoa todeta, että kaikesta huolimatta vankkoja kivijalkoja luotiin uusiin ympäristöihin. Se jos mikä osoittaa sinnikkyyttä ja periksi antamattomuutta, mitä nimenomaan karjalaisilta löytyy.

Opiskelijaelämän aloittamista ja kurkijokelaisten koettelemuksia ei voi mitenkään rinnastaa, mutta niiltä löytyy kuitenkin yhteinen tekijä: sopeutuminen. Ihmi-

nen selviytyy mitä ihmeellisimmistä olosuhteista, jos hän pystyy sopeutumaan uuteen tilanteeseen. Sopeutumisesta mahdollisen tekee itsensä tunteminen: kuka minä olen, mistä minä tulen.

Kurkijokelaiset ovat sopeutuneet ihailtavasti huolimatta sen aikaisesta kriisistä. He ovat onnistuneet säilyttämään myös upeat perinteensä. Olisin erittäin ylpeä itsestäni, jos tulevaisuudessa kykenisin samaan: kohtaamaan rohkeasti sen, minkä elämä eteeni laittaa olemalla oma itseni unohtamatta arvokkaita juuriani.

Narvan marssin tahdissa

Kurkijoen Pitäjäjuhlien juhlayleisö haluaa kunnioittaa Karjalan multiin siunattuja vainajia ja sankarivainajia lähettämällä kukkatervehdykset Loimaalla sijaitseville muistomerkeille.

Olen tänä kesänä ollut

aikaisemminkin muistomerkeillä hiljentymässä. Tämä tapahtui meille kaikille rakkaassa paikassa eli Kurkijoen kirkonmäellä – siellä sijaitsevien muistopatsaiden äärellä.

Sukumme retkellä ke-

räsimme kesäiset kukkakimput Elisenvaaran tien varresta ennen Aromäkeä olevilta jo niityiksi muuttuneilta pelloilta. Sukumme nuoret eli serkkuni Pertti Ojala ja toisen serkkuni Markun tytär Janiika Ojala

laskivat kukkakimput Sankarivainajien ja Vapaussodan muistomerkeille.

Me voimme kotiseutumatkailamme muistaa Kurkijoelle jääneitä vainajiamme ja täällä Loimaalla perinteeksi muodostuneella tavalla pitäjäjuhlien yhteydessä niitä, jotka rakensivat Karjalaamme kehittyneeksi ja monipuoliseksi – koko maamme mittapuussa esimerkilliseksi yhteisöksi talouden, sivistyksen ja taiteen aloilla – ja niitä, jotka uhrasivat henkensä, jotta voimme viettää näitä juhlia vapaassa Suomessa.

Hetken kuluttua Narvan marssin alkaessa soida lähetämme sinivalkoiset kukat sinivalkoisin nauhoin, joissa teksti:

”Sankarivainajien muistoa kunnioittaen Kurkijoki-Säätiö ja pitäjäjuhlayleisö”.

Nämä kukat vievät Kurkijoki-Säätiön ja Kurkijoki-Seuran edustajat Anna Sainio ja Jorma Kaartinen Loimaan hautausmaan sankarihautausmuistomerkeille. Punavalkoiset kukat punamustin nauhoin, joissa teksti: *”Karjalan multiin siunattujen muistoa kunnioittaen Kurkijoki-Säätiö ja pitäjäjuhlayleisö”.*

Nämä kukat vievät Loi-

Kurkijoki-Säätiön valtuuskunnan ja Kurkijoki-Seuran johtokunnan jäsen Jorma Kaartinen ja Kurkijoki-Seuran jäsen Anna Sainio laskivat sinivalkoiset kukat Sankarivainajien muistomerkeille Loimaan siunauskappelin lähellä. Kuva Olli-Pekka Rastas.

maan Seudun Karjalaseuran edustajat Leena Laine ja Olli-Pekka Rastas Kanta-Loimaan kirkkomaalle Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkeille. Lähetämme nyt airueet menneitä

sukupolvia kunnioittavien ajatusten saattelemina tähän tehtävään.

Lauri Laukkanen

Kukkatervehdykset lähetti matkaan Kurkijoki-Säätiön hallituksen varapuheenjohtaja Lauri Laukkanen Loimaan kaupunginkirkosta juhlamessun päätyttyä. Loimaan Seudun karjalaseuralaiset Olli-Pekka Rastas ja Leena Laine ovat laskeneet punavalkoisen kukkalaitteen Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkeille, joka sijaitsee Kanta-Loimaan kirkon vieressä. Kuva otettu O-P Rastaan kameralla.

29.8.2008

Georgian hätä

Tänään saimme lukea lehdistä, että napakkasanainen Saksan liittokansleri Angela Merkel on valittu jo kolmannen kerran peräkkäin maailman vaikutusvaltaisimmaksi naiseksi. Aikakauslehti Forbesin lista, jolle on koottu 100 naista ”tärkeysjärjestykseen”, on tietenkin osittain viihteellinen: eihän eri alojen ihmisiä voi laittaa johonkin tiettyyn järjestykseen, mutta kyllä se varmaan joitain viitteitä antaa. Oma presidenttimme on listalla sijalla 71. Ihmetystä herättää, että esimerkiksi Pietarin kuvernööri Valentina Matvienko ja Italian pääministerin tytär Marina Berlusconi ovat niinkin korkealla kuin sijoilla 31 ja 34.

Isojen maiden presidentit tietenkin myös ”pesevät” presidenttimme mennessä: Argentiinan Cristina Fernandez (13.), Chilen Michelle Bachelet (25.), Filippiinien Gloria Arroyo (41.) ja Liberiankin presidentti Ellen Johnson Sirleaf on sijalla 66. Ilmeisesti yksi painoarvokriteereistä on ollut johdettavan maan väkiluku, sillä Irlannin presidentti Mary McAleese on aika tasaväkinen Halosen kanssa ollen sijalla 74. Englannin kuningatar Elisabet II, jolla ei pitäisi olla mitään valtaa, on sijalla

58. Kuninkaallisista niukin naukin sadan joukkoon on päätenyt toinenkin kuningatar eli Rania Al-Abdullah (96.) Jordaniasta.

Tasavallan Presidentti Tarja Halonen on viime aikoina tyytynyt enemmän edustamaan kuin johtamaan maataan. Ehkä sillä on ollut vaikutusta sijalukuun. Kun naapurimaa ajautui sotaan ja sen presidentti otti puhelun kollegalleen rajan taakse, pitkö sen jälkeen hykerrellä mielihyvänä ja varoa sanojaan, etteivät puhelut siltä suunnalta loppuisi? Onhan totta, että

”Euroopassa käytävä sota, johon naapurimaa Venäjä osallistuu, on hätkähdyttävä ilmiö ja vakavan pohdinnan paikka”. Mutta olisiko sen sittenkin voinut edes vähän ponnekkaammin ilmaista?

Georgian evakkoon joutuneilla ihmisillä on hätä. Onneksi Etelä-Ossetiaan on saatu toimitettua jonkinlaista apua. Voimme kukin auttaa avustustyöntekijöitä lahjoittamalla ropomme Kansainvälisen Punaisen Ristin katastrofirahastoon. Eivätkö sodat koskaan loppu? Eikö ihminen ikinä opi?

Raija Hjelm

”Ihmisiä juoksee metsään, kaatuu ojiin, syöksyy sirpalesuojin.”

Elisenvaarassa 20.6.1944 – Saimi S.-H.

Kuolleita

Rakkaamme

**Aino
RIIKONEN**

o.s. Veikkolainen

* 13.9.1926 Kurkijoki
† 5.8.2008 Loimaa

Kaipaushella muistaen
Hannu ja Oili
Anna ja Maija
Yrjö ja Tiina
Janne, Miikka ja Heidi
sukulaiset ja ystävät

Käyt enkeli vierellä taivaanrantaa,
on kulkusi kevyttä, jalkasi kantaa.
Et kipua tunne taivaantiellä,
on monet rakkaat vastassa siellä.
Muistoissa elät keskellämme,
säilyt aina sydämissämme.

Siunaus läheisten läsnä ollessa. Lämmin kiitos osanotosta. Kiitos myös Tiaisentien palvelutalon ja Kartanonmäen Kuiselan osaston hoitajille Ainon hyvästä hoidosta.

Rakkaamme

**Anja Sinikka
HAAPALA**

o.s. Toivanen

* 10.10.1931 Kurkijoki
† 7.8.2008 Pöytyä

Syvästi kaivaten, rakkaudella muistaen
Lasse
Riitta ja Timo
Mikko ja Anita
Vesa
Salla ja Mikko
Joona
Päivi
Nelli
Malla
sukulaiset ja ystävät

Elon liekki hiipuu, sammui pois.
Miten väärin rauhaa itkeä ois?
Mutta luopua sinusta, rakkaimmasta,
mikä estäisi kyneleitä vuotamasta?
Jäi kaunis muisto ja ikävä sammumaton,
mutta uskomme, rakas,
sinun hyvä olla on.

Siunaus toimitettu Karinaisten kirkossa 23.8.2008 läheisten läsnä ollessa. Lämmin kiitos kaikille, jotka olette muistaneet meitä suuressa surussa.

Hartaus sunnuntaiksi 31.8.
16. sunnuntai helluntaista

**Vie
mennessäs,
tuo tullessas**

Naisen nimi oli Martta. Se oli aika harvinainen nimi keskikäisellä suomalaisella naisella, mutta Martta piti nimestään. Hän oli aina tuntenut sympatiaa raamatullista kaimaansa kohtaan. Siis sitä Marttaa, Marian ja Lasaruksen sisarta, jota Jeesus kehotti hellittämään hiukan. Tämä suomalainen Martta oli samasta puusta, organisaattori ja toiminnan nainen.

Martta sai paljon aikaiseksi kun tahtoi. Hän oli mielestään pystynyt aika hyvin yhdistämään työelämän ja perheen. Mutta työ alkoi tuntua yhä pakkotahtisemmalta, eikä hän itse ollut enää yhtä nuori ja joustava. Perhehuolet eivät pienentyneet, kun lapset kasvoivat, ne vain muuttivat muotoaan.

Tähän asti olen jaksanut, ajatteli Martta, mutta mistä nyt hiipii tällainen väsymys ja sisäinen levottomuus? En osaa levätä, vaikka selvästi sitä nyt tarvitsen. Minut on kasvatettu: ”Vie mennessäs, tuo tullessas” ja ”Ensin työ, sitten huvi”. Tällainen on perinteinen suomalaisen naisen ihanne. Entisaikaan oli varmaan pakko olla tehokas, jotta selvisi hengissä talven yli. Mutta eikö aika ole nyt toinen?

Toisaalta silloin Raamatun Martan aikakin elämä oli varmasti tiukkaa. Kaiken sen hyvin organisoidun huolehtimisen keskellä Jeesus kehotti tuota toista Marttaa heittäytymään välillä lepoon, elämän tärkeimpien asioiden kuulosteleeseen. Ehkä Jeesus tunsin sanonnan ”Ei työ tekemällä loppu”? Ei ole ihmisen hyvä, jos tehokkuuteen pyrkinessään unohtaa elää.

Martta jätti keittiön siivoamisen hieman tuonnemmaksi ja lähti kävelylle järven rantaan. Hän tiesi, miten luonnon kauneus auttaa palauttamaan asioihin suhteellisuuden tajua. Luonto rauhoittaa. Martta lähetti pienen rukouksen kaiken tämän kauneuden Luojalalle: ”Kiitos kauneudesta. Anna sydämeeni rauha. Auta minua löytämään lepo Sinussa.”

Pauliina Kainulainen

Kirjoittaja on pappi ja ekoteologian tutkija.

**Kaikki
syntini**

Koskena kuohuit sinä,
kuohut sisälläsi puhuivat:
”Olen muistanut kaikki syntini.”
Siksikö tutkit ihmishengen
syvyyksiä, että tajuaisit,
mitä ihminen on
ja miksi elää kuten elää?

Heimo Suontausta

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU

Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Milloin Suomessa vietetään Kalevalan päivää eli suomalaisen kulttuurin päivää?
2. Missä päin Suomea sijaitsee Puolangan kunta?
3. Missä sijaitsee Kastelholman linna?
4. Mikä on suomalaisten mielestä paras luonnonmarja?
5. Kuinka monella kielellä Raamattua voi lukea?
6. Mehiläispesässä asuu kolmenlaisia asukkeja. Mitä ne ovat?
7. Mikä joki virtaa Ylivieskan halki?
8. Mikä oli nimeltään kaikkien aikojen ensimmäinen kloonattu lammas?
9. Mikä lintu on muuten pikimusta, mutta nokka on kirkkaankeltainen?
10. Mikä on sähkötekniikassa jännitteen yksikkö?

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Liisa Koistinen, Lauri Laukkanen,
Tapio Nikkari, Jaakko Taittonen ja Leena Virtanen

Toimitus: Päätoimittaja Raija Hjelm
ja kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa
Avoimna: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9–14
puh./fax (02) 762 2551, matkapuh. 050-521 3336

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja lyhentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmäillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri 60 centtiä/mm + alv 22 %
Mustavalk. 45 centtiä/mm + alv 22 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättoaika: keskiviikko klo 16 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi..... 35 euroa
6 kk..... 20 euroa
3 kk..... 12 euroa
Pohjoismaat 39 euroa
Muualle 46 euroa

toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Tilinumero: LSOP 523900-4897

Sivunvalmistus:
Etusivu Frontpage, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki

ISSN 0782-5668

Muistettavaa

Hiitolan Pitäjätseuran järj. **rannalta ongintakilpailu** la 30.8. klo 10-14 Revaskerin sillalla, Pohjoinen satamatie 272, Pori-Reposaari -tieltä oikealle n. 3 km Ahlasiin päin. Kaikki mukkaa pyytämää kallaa. Lisätietoja Seppo Kaljunen puh. 050-585 7472.

Kurkijoki-museolla vietetään Varsinais-Suomen museopäivää su 31.8. klo 12-16. Ilmainen sisäänpääsy ja kahvitarjoilu. Tervetuloa Loimaan Kojonperälle, Kojonperäntie 446.

Hiitolan Pitäjätseura ry:n järjestämä **tarinailta** ti 2.9. klo 18 Tuomarin katu 2, Pori. Aloitetaan syyskausi mukavan yhdessäolon merkeissä. Tulkaaha mukkaa, entiset ja uudet tarinoijat.

Pääsky ry järjestää **tanssit** to 4.9. klo 18-21 Karjalatalon juhlasalissa, Käpylänkuja 1, Helsinki. Tahdit takaa Nitrotrio.

Loimaan Karjalakuoro harj. to 4.9. klo 17.05 Loimaan Musiikissa. Köyritulille kokoontuminen la 6.9. klo 15 Sarka-museolla, Vanhankirkontie 383.

Jollaksessa Pääskyn **kesäkodin kauden päättäjaiset** la 13.9. iltapäivällä. Luontopolku nuorille ja perheille klo 13-16. Keittoa, lettuja, makkaraa ja kahvia myynnissä Helsingissä, Meri Perttilän polku 8. Järj. Suur-Jaakkimalliset ry. Tied. Tarja Rantama, puh. 040-501 3047 klo 18-20.

Vanhan Suomen lahjoitusmaat. Tohtori Jyrki Paaskosken esitelmä to 18.9. klo 18 Karjalatalon Laatokkasalissa, Käpylänkuja 1, Helsinki. Tilaisuus on avoin kaikille. Wärsilä-sali on vapaa klo 15 lähtien tapaamisia varten. Lisätietoja Harri Kekiltä puh. 050-304 1324 tai hkekkil@gmail.com. Tervetuloa! **Hiitola-Kurkijoki Sukututkijat.**

Loimaan Karjalakuoron syksyn harjoitukset alk. to 18.9. **klo 19 (huom. aika)** Loimaan yhteiskoulun musiikkiluokassa, Puistokatu 16.

Käspaikat tuovat viestin Karjalasta

Elvi Miikkulainen kertoi, että hän on harrastanut käspakkakirjontaa yli kymmenen vuoden ajan. Loimaalla oli Loimaan Seudun Karjalaseuran järjestämä käspai-kantekokurssi, jossa oli paljon osallistujia, mutta Elvi taitaa olla ainoa, jolle kirjominen on jäänyt rakkaaksi harrastukseksi. Kurssin vetäjänä oli museovalvoja Tuula Ahtiainen Turusta.

Nimensä mukaisesti käspaikka on alkuperäisessä käytössään pyyhkeenä käsien pesun yhteydessä. Perinteisessä ortodoksisessa karjalaisessa kodissa tuvan oven vieressä oli käsastia, vitjassa riippuva vesiastia, jota kääntämällä oli helppo valuttaa vettä käsien pesua varten. Alla oli suurempi astia, johon vesi valui.

Kun kaivosta tai lähteestä tuotiin tupaan vettä, siitä otettiin osa kauhalla käsastiaan ja siunattiin ristinmerkillä. Käsastian vieressä oli naulassa käspaikka käsien pyyhkimistä varten. Arkioloissa käspaikka, siis pyyheliina, oli niukasti koristeltu, juhlissa ja vieraita varten hyvinkin koristeltu.

Käsien peseminen oli karjalaisilla usein toistuva toimenpide, sillä ristinmerkkiä ei sopinut tehdä pesemättömin käsin ja ”silmiä ristittiin” ahkerasti. Myös vieraat pesivät tultuaan käntensä, tekivät ristinmerkin ikoninurkkaan päin ja vasten sitten tervehtivät talonväkeä.

Ortodoksikarjalaiset eivät koskaan käyneet syömään pesemättä käsiään. Karjalainen emäntä saattoi sanoa sekä omalle välle että vierailleen: ”Peskaa kädet, ristikää silmät ja käygyä syömään.” Tunnettiin myös sanonta: ”Ruotsi ja potsi käyvät syömään pesemättömin käsin.”

Käspaikan tavallinen leveys on n. 30-35 cm ja pituus 2-2,5 metriä, mutta varsinkin pituuden suhteen on suurta vaihtelua. Varsinkin juhlissa ja häissä lahjoina jaetut käspaikat ovat olleet huomattavasti lyhyemmät. Juhlakäspaikat saattoivat olla jopa 3-4 metriä pitkiä.

Juhla-aterioilla tai mieluisia vieraita kestittäessä levitettiin useamman vierekkäin istuvan syliin pitkä käspaikka, johon suuta ja sormia pyyhittiin. Suomen Karjalassa käspaikoissa oli valkealla pohjalla punaiset tai valkoiset kuviot, Venäjän puolella myös monivärisiä kuvioita.

Eri kuvioden symboliikkaa

Osa käspaikkojen geometrisista ornamenteista ilmaisee symbolimerkein luonnonilmiöitä: suora viiva maata, aaltoviiva vettä, ristillä on ilmaistu tulta ja ympyrällä ja neliöllä aurinkoa ja hedelmällisyyttä. Lintu on ikivan-

Elisenvaaralais-loimaalaisen Elvi Miikkulaisen käspaikat, pöytäliinat ja neulakintaat olivat näytteillä Kurkijoki-juhlien aikana eräässä oppilaitoksen toisen kerroksen luokkahuoneessa. Toivottavasti kaikki juhluvieraat huomasivat käydä siellä. Siellä oli myös yksi pöydällinen Kari Rahialan tuomia esineitä menneiltä ajoilta. Valokuvassa Elvin vieressä olevassa käspaikassa on salmilaisen 1920-luvulla valmistetun mallin mukaan kirjottu komea lintu, joka täyttää lähes koko liinan pään. Linnun rintaan on muusta kirjonnasta poiketen ommeltu suorareunainen kuvioala virvittäin eli ”poimendaluaduh”. Siinä on linnun sydän.

ha koristeaihe kirjonnassakin. Se on ollut ehkä rakkain aihe. Lintu symboloi valoa, lämpöä ja satoa ja on myös rakkauden vertauskuva.

Vaikka vesilintu on ollut suosittu aihe suomalais-ugrilaisessa kansantaiteessa, niin käspaikkojen kirjotut linnut ovat usein pieniä, siroja kukkilintuja, joita esiintyy täydentävine lisineen kaikenlaisissa kuoseissa. On myös uhkeita itämaisia riikinkukkoja varsinkin Vanhan Valamon kautta tulleissa käspaikkojen malleissa.

Myös kaksoislintuja on käytetty. Symboliikkansa perusteella lintu on hyvin sopinut hääkäspaikkaan, mutta myös hautaus- ja muistamismenoihin, sillä karjalaiset kuten monet muutkin kansat ovat usko-neet, että sielu poistuu ruumiista linnunmuotoisena sielulintuna.

Elämänpuu tai maailmanpuu on myös hyvin suosittu kuvioaihe käspaikoissa. Jos kuvassa on harvinaislaatuisen lehtevä ja tuuheu puu, sitä on voitu kutsua tammeksi (Vepsässä).

Vanhoissa käspaikoissa on usein ihmisiä muistuttavia kuvia, jotka ovat useimmiten tulkittavissa naisiksi. Naista on usein kuvattu paitsi elämänpuun myös lintujen kanssa. Usein näissä monimutkaisissa ja koristeluissa aiheissa tekijä on voinut esittää luovuuttaan ja on voitu esittää suvun tarinaa tai omia elämänvaiheita. Naishahmot saattavat olla suurempia kuin elämänpuu. Kuvioista on löytynyt myös arkaainen kaarevakaulainen

hevonen.

Käspaikan käytöstä laajemmin

Käspaikka on varsinaisessa käytössään alkujaan tarkoitettu käsien pyyhkimiseen, mutta käyttö on muuntunut ja laajentunut lahjaksi, rituaaleihin ja juhlatarkoituksiin, omaisuudeksi ja perinnöksi. Sitä on käytetty kodin ikoninurkassa olevan ikonin ympärillä, pöydän päällä ja jopa naisen tai miehen vyötäröllä.

Entisaikaan avioliitot solmittiin sukujen keskeisellä sopimuksella. Kun morsian ja sulhanen sopivat avioliitosta, löivät kättä, niin sulhanen sai viimeistään tällöin morsiamen itsensä valmistavan erityisen kaulan ja pitkän käspaikan. Tämä käspaikka ripustettiin sitten suurnurkkaan ikonin ylle hääjuhlan ajaksi. Sen jälkeen nuorikko otti sen. Se siirtyi perintönä sukupolvelta toiselle naislinjaa pitkin.

Matkalla häihin morsiamen kotoa sulhasen kotiin hääkulkue oli koristeltu käspaikoilla, joita oli sidottu ainakin hääparia vetävän hevosen luokkiin. Mukana oli myös morsiamen myötäjäis-käspaikat. Ne olivat näytteillä häiden ajan. Häävieraat voivat tarkastella niin oikealta kuin nurjaltakin puolelta, joten oli tärkeää, ettei nurjaa puolta erottanut oikeasta. Tällainen julkinen ”käsityönäyttely” kohotti käsityötaidon tasoa!

Kun käytiin kirkossa vihillä ”ventsällä”, niin oli ta-

pana antaa käspaikka papille sekä myös mahdollisesti kirkonvartijalle. Toisinaan morsian vei myös käspaikan kirkkoon, jonka päällä vihittävät seisivat.

Hääpäivän jälkeisenä päivänä morsiamen äiti jakoi häävieraille pyyheliinat, jotka olivat lyhyitä ja vähemmän koristeltuja. Lapsen synnyttyä vietäviin rotinoihin kuului myös käspaikkoja.

Hautaus- ja muistajaismenot

Karjalassa vainajauskoo on säilynyt runsaampana ja alkuperäisemmässä muodossaan kuin lännessä. Kun vainajaa vietitiin hevosella kalmistoon, niin luokkiin kiinnitettiin käspaikka tai pelkästään valkea vaate luokkiliinaksi. Sen nähdessään vastaantulijat tiesivät väistyä syrjään, sillä vainajalle oli annettava vapaa kulku. Kirjan mukaan ainakin Hiitolassa oli vielä 1930-luvulla käytetty tällaista luokkiliinaa. (Oli si mielenkiintoista tietää, mistä lähteestä tämä tieto kirjaan on saatu.)

Samoin jos vainaja vietitiin veneellä matkojen takaa kalmistoon, niin veneessä oli valkea liina merkinä surusaattueesta. Hyvin pitkään käspaikkoja käytettiin haudanlaskuliinoina. Usein nämä ”heitäntäpaltinat” olivat koristamatonta kangasta.

Aunukselainen nainen kertoi vielä vuonna 1973 hänellä olevan neljä käspaikkua, joissa on ”kuvat” ja ettei hän käytä niitä mi-

hinkään muuhun tarkoitukseen vaan säästää omiin hautajaisiinsa. Ortodoksisissa kalmistoissa on vieläkin (ainakin käydessäni kesällä 2004 Jyskyjärvellä) hautaristeihin sidottuja valkeita joskus myös kirjottuja tuulipaikkoja.

Samoin kotona kuusi viikkoa ”kuudentena pyhä” peijaisten jälkeen” pidettiin muistajaiset. Siihen asti pidettiin pirtin nurkassa käspaikkaa, koska uskottiin, tämän ns. sielunajan vainajan liikkuvan kotipiirissä. Muistojuhlien aikana vieraat saattoivat tuoda mukanaan paitsi ruokaa niin myös pöytäliinoja ja käspaikkoja, joita levitettiin pöydille jopa kymmeniä päällekkäin. Ne olivat siinä saamassa pyhitystä ja parannusvoimaa. Lapsen sairastuessa levitet-

tiin tällaisessa muistajaisjuhlassa mukana olleita liinoja lapsen ylle parannusta toivoen.

Hää- ja hautajaismenoissa oli paljon samankaltaisuutta. Hautajaisissa ei kuitenkaan missään vaiheessa koristeltu ihmisiä käspaikoilla ja käytettiin vain valkealla kirjottuja käspaikkoja.

Käspaikkoja on siis annettu lahjaksi rakkauden ja kiitollisuuden osoituksena, ja käspaikan päältä on myös tarjottu suolaa ja leipää arvostetulle vieraalle Itä- ja Raja-Karjalassa. Praasnikoissa käspaikat ovat myös olleet mukana.

Isä Erkki Piironen toimi aikanaan Liperin ortodoksisessa seurakunnassa kirkkoherrana ja hänen mukaansa ei siellä juuri tunnettu karjalaisen käspaikan käyttöä. Vain Laatokan-Karjalasta tulleeille emännille käspaikan käyttö laajemmassa merkityksessä oli tuttu.

Käspaikat, pyhäiset pyyhkiät

Olessani Kurkijoen pitäjänjuhilla tutustumassa Elvi Miikkulaisen näyttelyyn pöydällä oli kolme kirjaa, joista yksi ”Käspaikat, pyhäiset pyyhkiät” osui käteeni ja aloin selailla sitä. Oli aivan kuin ikkuna olisi auennut aivan uuteen maailmaan! Ensimmäistä kertaa sain pienen välähdyksen käspaikkojen merkityksestä ortodoksisessa elämässä.

Olen muutaman kerran nähnyt käspaikkoja näytteillä mm. Karjalatalolla. Ja olen aina vain kunnioituksella katsellut niiden taidokkuutta ja kauneutta.

Hain kirjan kirjastosta lainaksi ja olen referoinut vain kirjan ”Käspaikat, pyhäiset pyyhkiät” -tietoja. Kirjan ovat toimittaneet Annikki Lukkarinen ja Liisa Heikkilä-Palo. Kustantaja on Valamon luostari. Kirjan kokoamiseen ovat osallistuneet myös Marianne Purmonen ja Asta-Maria Saari.

Liisa Koistinen

Olavi, Helinä ja Otto Ahokas kotinsa edustalla omien kättensä töitten kera.

Ahokkaan perhe Taalainmaalla

Otto Iisakin poika Ahokas syntyi Kurkijoen Ihojärvellä vuonna 1932. Sodan jälkeen alkoi hänen pitkä ja monivaiheinen evakkotaipaheensa, joka on nyt päättynyt Ruotsin Taalainmaalle. Eläkepäivät kuluvat omaa kotia nikkaroidessa puutaidetta tehdessä.

Suurin päämäärä on ollut oman kodin hankkiminen. Ja Otto perheineen onkin luonut itselleen todella omaperäisen ja viihtyisän kodin, joten niitä Ahokkaan suvun perinteitä nikkaroimisen jalossa taidossa on jatkettu täällä Ruotsissakin. Talon kunnostamiseen ja koristeiluun käytettyjä työtunteja ei ole laskettu. Nyt alkaa olla valmista, mutta aina on mielessä uusia suunnitelmia.

Kodistamme on tullut jopa turistinähtävyys. Matkalaisia pysähtyy kotimme

luona päivittäin. He ottavat kuvia, ja monet haluavat tulla tekemään lähempää tuttavuutta, mikä on karjalaisesta todella hauskaa.

Joulunaikaan sytytetään jouluvalot. Vuonna 2006 Ruotsin suurin päivälehti Aftonbladet järjesti joulutalokilpailun, jossa lukijäänestyksessä kotimme tuli kolmannelle sijalle.

Suuren osan ajastamme vie perheemme taideharrastus. Otto tekee puutaidetta, ja luonnosta löytyy sopivia kohteita. On hauska tehdä eläimiä esimerkiksi puunjuurista, joissa hän haluaa säilyttää luonnon tekemää muotoa mahdollisimman paljon.

Koko perhe viihtyy taitteen parissa. Oton vaimo Helinä, maalaa tauluja sekä kutoo kuvakudoksia. Puutarhan luominen on myös

luovaa työtä, josta saa mielihyvää sekä onnellisen olotilan. Olavi, perheen jälkeläinen, on erittäin monipuolinen taiteenharrastaja. Myös hän maalaa tauluja ja tekee omaa musiikkia.

Perheemme taideharrastus on kiinnostanut ruotsalaisia. Olemme saaneet esille taidettamme näyttelyissä. Koko perhe on ollut radiossa useaan otteeseen, ja Helinän tauluja on näytetty myös Ruotsin televisiossa. Kuninkaalta saatu kirje on kodissamme kunniapaikalla.

Olemme olleet muutamia kertoja mukana siellä Suomessa Kurkijoki-juhliissa, viime kesänä viimeksi. Siellä on aina hauska käydä tapaamassa sukulaisia sekä vanhoja tuttuja. Viime kesänä siellä juhliissa tapasimme siskoni Sylvin, Liisan ja

Ahokkaiden koristeltu talo houkuttelee turisteja pysähtymään ja jututtamaan talon isäntäväkeä, joka auliisti kertoilee ja esittelee erikoista kotiaan ja taidettaan.

Elsan sekä serkkuni Aarne Vanhasen, jolta sain tämän ehdotuksen kirjoittaa perheestämme Kurkijokelai-

seen.

Terveisiä kaikille Kurkijoelta lähteneille sekä hyvää syksyä.

Otto, Helinä ja Olavi Ahokas
Hansjövägen 29 A
SE-794 31 ORSA
SVERIGE

Uimosen sukuseuralaiset kokoontuivat Riihimäellä elokuun alussa.

Uimosen sukuseura Riihimäellä

Uimosen sukuseuran kokoontumista vietettiin Riihimäellä 2.-3.8.2008. Viikonlopunvietto aloitettiin tutustumalla Sukujutut-ohjelmaan Ritva Nikkasen opastuksella. Seuralla on käytössään kyseinen tie-

tokoneohjelma ja joitakin sukuselvityksiä, mutta henkilö, joka niitä ohjelmaan syöttäisi, on vielä hakussa.

Sukuseuran kokousta aloitettaessa paikalla oli 26 henkilöä. Kokouksen avasi

suvun esimies Aija Uusoksa. Hän toivotteli kaikki tervetulleiksi ja avasi kokouksen. Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Aija Uusoksa ja sihteeriksi Maija Pesonen. Pöytäkirjantarkistajiksi ja samalla ääntenlaskijoiksi

valittiin Ritva Jakonen ja Antti Uimonen.

Kokouksessa hyväksyttiin sukuseuran toimintakertomus vuosilta 2005-2007. Taloudenhoitaja Aira Vasikkaniemi esitteli tilinpäätökset ja tilintarkastajien lausunnot vuosilta 2005, 2006

ja 2007. Kokous myönsi tili- ja vastuuvapauden tilivelvollisille.

Kokous hyväksyi sukuneuvoston esittämän toimintasuunnitelman ja tulo- ja menoarvion vuosille 2008-2010. Jäsenmaksun suuruudeksi päätettiin 10 € vuodelle 2008 ja 12 € vuosille 2009 ja 2010. Alle 18-vuotiailta sitä ei peritä, mutta jäseniksi heitä otetaan kyllä mielellään.

Sukuneuvosto saatiin valittua seuraavaksi kolmeksi vuodeksi vilkkaan keskustelun jälkeen. Sukuneuvoston esimieheksi valittiin Aija Uusoksa (Joensuu), varaesimieheksi Kalevi Uimonen (Espoo) sekä jäseniksi Maija Pesonen (Kangasala), Aira Vasikkaniemi (Ähtäri), Pirkko Holvitie (Helsinki) ja Jari Uimonen (Joensuu). Varajäseniksi valittiin Aimo Uimonen (Jalasjärvi) ja Martti Uimonen (Siuntio). Sukuseuran sihteerin ja taloudenhoitajan hankkiminen jäivät neuvoston tehtäväksi ja valittaviksi.

Varsinaisiksi tilintarkastajiksi valittiin Urho Uimonen (Hki) ja Mikko Uimonen (Hki) sekä varalle Antti

Uimonen (Turku) ja Liisa Uimonen (Savonlinna). Työryhmän perustamisesta keskusteltiin. Sukuneuvosto sai valtuudet valita työryhmään jäsenet, kun se tulee ajankohtaiseksi. Lopuksi pidettiin arpajaiset, minkä jälkeen siirryttiin ruokailuun ja illanviettoon.

Sunnuntaina vaakunan hyödyntämisestä keskusteltiin ja päädyttiin siihen, että pöytästandaari teetetään. Sitä markkinoidaan seuraavassa jäsentiedotteessa. Lisäksi esitettiin teetetäväksi mm. pinssi ja isännänviiri. Lisäideoita otetaan vastaan.

Sukuneuvosto sai tehtäväkseen ryhtyä järjestelemään ensi vuodelle matkaa Karjalan puolelle. Matkan ajankohdasta ja reitistä tiedotetaan myöhemmin.

Keskustelu oli taas erittäin vilkasta, sillä Uimosen eivät todellakaan ole mitään tuppisuita, vaan useampi on yleensä äänessä yhtä aikaa. Oikein hyvää syksyn jatkoa kaikille Uimosille ja Uimosista kiinnostuneille. Tavaataan taas seuraavan kerran jossain.

Aija Uusoksa

Tarvasjoen Nuorisoseuran kansantanssiryhmä Krämpät esiintyi Henna Torkkelin johdolla. Krämpät eivät nimestään huolimatta olleet ”krämppä”, vaan saimme katsella nautittavaa ja iloista esitystä, josta ei huumoriakaan puuttunut.

Juhlapuheen piti Karjalan Liiton varapuheenjohtaja, kansanedustaja Marjo Matikainen-Kallström.

Kurkijokelaiset juhlivat elokuussa

Loimaan Karjalakuoron pitkäaikaisimmat jäsenet palkittiin päiväjuhlan yllätysnumerossa Karjalan Liiton harrastemerkeillä. Merkit jakoivat Loimaan Seudun Karjalaseuran edustajat Eino Hyvönen ja Pia Sillstén. Merkkien saajat oikealta Elvi Miikkulainen, Irja Jokinen, Antti Haatanen, Arvi Silvennoinen, Veikko Lukka, Tellervo Niemensuo, Maila Poskiparta, Teuvo Ahokas, Eeva Silvennoinen ja nykyään kuoroa johtava, aiemmin kuorossa laulanut Armi Haatanen. Kuoro esitti juhlassa laulut Kaipuu Karjalaan, Siellä siintää sinijärvet, Karjalan lapsia, Karjalan kunnalla ja Karjalaisen laulun. Loimaan Karjalakuoro lauloi myös aamulla juhlamessussa.

Rovasti Risto Miettinen: Olkoon ilo vieraanamme

”Ilo pintaan, vaik syvän märkänis!” Tämä lausahdus evakkopäivien raskaiden kohtaloiden keskeltä muis-

tui mieleeni, kun luon tämän sunnuntain psalmia:

Illalla on vieraana itku, mutta aamulla ilo. Sinä

muutit itkuvirteni karkeloksi, riisuit yltäni suruvaatteen ja puit minut ilon pukuun. (Ps. 30: 6, 12)

Itse asiassa tuo lausahdus voisi olla karjalaisten ja kurkijokelaisten kokemuksella vahvistettu kommentaari, selitys Daavidin psalmin puheelle itkusta ja ilosta. ”Illalla on vieraana itku.” ”Syvän märkänis.” Koti ja rakkaat kotikunnaat on menetetty. Tulevaisuus on tuntematon eikä turvaa näy missään. Toisaalta murheiden keskellä löytyy aihetta iloonkin. Rakkaat sukulaiset, naapurit ja ystävät ovat matkassa mukana. Niin kuin kuningas Daavidilla niin meidänkin auttajamme on Herra Jumala. Siispä ilo pintaan! ”Illalla on vieraana itku, mutta aamulla ilo.”

Vanhan kirkkokäsikirjan mukaan tämän sunnuntain aiheena oli ”puheemme”. Nykyisessä käsikirjassa aiheeksi annetaan ”Jeesus, parantajamme”. Nimestä huolimatta päivän tekstit käsittävät kaikki nimenomaan ”puhetta”. Vastuulista puhetta.

”Syvä kuin meri on harjattu puhe.” (Sananl. 18: 4) ”Täydellinen on se, joka ei hairahdu puheissaan.” (Jaak. 3: 2) Herra Jeesus puolestaan sanoo päivän evankeliumissa: ”Mitä sydän on täynnä, sitä suu puhuu. Hyvä ihminen tuo hyvyytensä varastosta esiin hyvää, paha ihminen pahuutensa varastosta pahaa.”

Meidän on, ystävät, varmasti lupa ymmärtää tämä asia niin, että Herra Jeesus tahtoo parantaa meidän sydämemme ja puheemme kumpuamaan hyvyyden varastosta esiin hyvää. Siivumennen sanottuna tuo alussa mainittu lausahdus ilosta pintaan on hyvää puhetta. Aikanaan se rohkaisi iloon, vaikka sydän oli täynnä murhetta.

Pahaa puhetta

Mutta mikä on pahaa puhetta? Mikä saa syvämmet märkänemmää? Me kaikki tiedämme, että loukkaava ja halventava puhe on seläistä. Juoruilu, valehtelu ja huonoon huutoon saattaminen on sitä. Syystä apostoli Jaakob kirjeessään vertasi kieltä tuleen:

Kielikin on tuli; meidän jäsentemme joukossa se

on vääryyden maailma. Se saastuttaa koko ruumiin ja sytyttää tuleen elämän pyörän, itse liekehtien helvetin tulta. (Jaak. 3: 6)

Varokaa, ystävät, tällaista puhetta! Älkää päästäkö sitä suustanne ulos! Kavahtakaa kaikkia niitä ihmisiäkin, jotka tällaisia puheita harrastavat!

Martti Luther on Vähässä katekismuksessaan verrattomalla tavalla valottanut kahdeksatta käskyä näin: ”Meidän tulee niin peljätä ja rakastaa Jumalaa, että emme puhu lähimmäisestämme perättömiä, petä hänen luottamustaan, panettele häntä tai tahraa juoruilla hänen mainettaan, vaan puolustamme häntä, puhumme hänestä hyvää ja tulkitsemme kaiken hänen parhaakseen.”

Kahdeksatta käskyä ”älä lausu vääryä todistusta lähimmäisestäs” on jostain syystä pidetty vähän toisarvoisena käskynä. Jotkut pitävät itseään sitä parempana ja hurskaampana, mitä enemmän löytävät muista moitittavaa. Mutta kahdeksas käsky on käsky siinä missä ensimmäinen, toinen ja kolmaskin. Se on täysin neljännen, viidennen, kuudennen ja seitsemännen käskyn arvoinen.

Missä kahdeksatta käskyä

oikein noudatetaan, siellä nousee välttämättä vilpiton ja aito ilo pintaa. Olkaa, ystävät, niitä ihmisiä, jotka tuovat hyvyytensä varastosta esiin hyvää!

Sitten vielä on sellaista puhetta, jolle me emme voi mitään, mutta jonka seuraukset ovat hirvittäviä. Tarkoitamme tässä salassa tapahtuvaa juonittelua ja sen mukaista toimintaa. Kenen sydämessä syntyi suunnitelma ja kuka sanoi ne santa, joiden tähden meidän kansamme joutui toiseen maailmansotaan?

Entä kuka on lausunut ne sanat, joiden seurauksena Venäjä ja Georgia nyt sotivat keskenään, joiden seurauksena Etelä-Ossetian ihmiset nyt joutuvat pakemaan kodeistaan tai joiden seurauksena Georgiassa nyt syvämmet märkänävät? Tällaisia kysymyksiä on helppo tehdä, mutta vaikeata niihin on vastata. Joka tapauksessa jonkun ihmisen sydäimestä nekin puheet ovat esiin tulleet. Ja seuraukset ovat, kuten sanottu, hirvittäviä.

Pelastus, apu ja parannus

Meidän Herramme ja Vapahtajamme joutui hankin salassa tapahtuneen juonittelun kohteeksi. Lasaruksen

Rovasti Risto Miettinen saarnasi Loimaan kaupunginkirkossa pitäjäjuhlien juhlamessussa 10.8.2008. Miettinen on nyt jo eläkkeellä Pöytyän kirkkoherran virasta.

Kanttiinin Lotat saapuivat pääkaupunkiseudulta tuomaan raikkaan laulu-tervehdyksensä kurkijokelaisille pitäjäjuhliloille. Heitä säestivät haitarillaan Seppo Miettinen ja viulullaan Teemu Veijola. Kanttiinin Lotat esittivät muun muassa Lottien laulun, Oi muistatko vielä sen virren ja Kabalevskin Itälaulun. Koska päiväjuhlan ohjelma venyi odotettua pidemmäksi, jouduttiin väliajan jälkeen suunniteltu toinen ohjelmaosa jättämään pois, koska Lottien piti rientää seuraavaan esitykseen. Sen tilalla he lauloivat ruokalassa väliajalla esitettäväksi suunnitellut laulut Ilta kannaksella ja Kodin kynttilät.

Päiväjuhlan juontajana toimi Kurkijoki-Säätiön valtuuskunnan jäsen Sirkka Lukka, joka esitti myös tervehdyssanat.

Päiväjuhlan ensimmäinen varsinainen ohjelma-numero oli pastori Mari Koivusen esittämä hui-lumusiikki. Hän soitti mm. Reppurin laulun. Häntä säesti kanttori Sakari Torkki.

kuolleista herättämisen jälkeen ylipapit ja fariseukset kutsuivat neuvoston koolle neuvotellakseen Jeesuksesta.

Johannes kertoo evankeliumissaan: ”Siitä päivästä lähtien neuvoston tavoitteena oli surmata Jeesus.” (11:53) Mutta se kaikki tapahtui, jotta toteutuisi se, mistä Johannes niin ikään kirjoittaa: ”Jeesus oli kuoleva kansan puolesta, eikä vain sen kansan puolesta, vaan kootakseen yhteen kaikki hajallaan olevat Jumalan lapset.” (11:51-52)

Daavidin psalmin sanat itkusta ja ilosta viittaavat syvimmillään siihen toimintaan, jolla Jumala pelastaa, auttaa ja parantaa meitä hajallaan olevia lapsiaan. ”Ilalla on vieraana itku, mutta aamulla ilo.” Tämä on pitkänperjantain todellisuutta tässä maailmassa, mutta pääsiäisaamun todellisuutta meidän sydämissämme. ”Iloita itkeissäänkin toivossa sydän saa”, niin kuin virressä 243 sanotaan (4).

Karjalaiset ja kurkijokelaiset ovat oppineet kyyneleltenkin läpi nauramaan. Sitäkin suuremmalla syyllä tänään Kurkijoen pitäjäjuhlilla: ”Olkoon ilo vieraanamme!”

Teuvo Suominen: Loimaasta 17 000 asukkaan kaupunki

Arvoisat kurkijokelaiset. Tervetuloa jälleen kerran viettämään pitäjäjuhlaa tänne Loimaalle. Otamme teidät vuosittain mieluusti vastaan.

Viime vuosina useasti täällä vierailtuani, mieleen on painunut positiiviset mielikuvat juhlasta. Hyvää ohjelmaa, lämmin ilmapiiri ja ihmisten hyväntuulisuus.

Tänne on mukava tulla, vaikka omat juuret eivät olisikaan Kurkijoella.

Tunnustaudun juuri sellaiseksi uteliaaksi nuoreksi, jota Marjo Matikainen-

Loimaan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Teuvo Suominen toi Kurkijokelaisten 62. pitäjäjuhlalla Loimaan kaupungin tervehdyksen. Suominen on Elisenvaaran koulun kasvatti ja seuraa kurkijokelaisten kuulumisia mm. lukemalla Kurkijokelainen-lehteä.

Kallström perään kuulutti (pitäisi saada nuori käymään edes kerran pitäjäjuhlilla tai kotisivuilla, ehkä hän sitten kiinnostuisi, toim. huom.). Asiaan varmaan vahvasti vaikutti se, että olen Elisenvaaran yhteiskoulun ja lukion kasvatti.

Viimevuotisten juhlien jälkeen meille täällä Loimaallakin kuuluu uutta. Olemme muokkaamassa alueen kuntakenttää paremmin yhtenäiseksi. Loimaa, Alastaro ja Mellilä yhdistyvät ensi vuodenvaihteessa. Olemme sen jälkeen yli 17000 asukkaan kaupunki. Me haluamme toimenpiteellä turvata alueemme kehitystä tulevina vuosina. Uskomme vahvasti, että nämä kunnat pystyvät siihen paremmin yhdessä.

Kuntia toisiinsa liitettäessä on tärkeää, että ei samalla hävitetä alueen historiaa ja sitä, mikä ihmisille on tärkeää. Alastaro ja Mellilä eivät häviä, vaikka alueita Loimaan kaupungista tulevaisuudessa hallinnoidaankin. Tästä on hyvänä esimerkkinä Metsämaa, joka liittyi Loimaahan yli 30 vuotta sitten. Metsämaalaisuus elää vahvasti omassa kylässään käyttäen tänään tehokkaasti suuren kunnan antamia mah-

dollisuuksia. Kyse on pitkälti ihmisten aktiivisuudesta.

Ihmisten aktiivisuutta haluankin tänään erityisesti painottaa. Erilaisten kotiseutuyhdistysten merkitys tulevaisuudessa tulee entisestään kasvamaan kuntien laajentuessa. Vanhojen kuntien alueilta, joissa ennen olivat omat valtuustot, saattaa tulla ainoastaan muutama valtuutettu laajentuneiden kuntien päättäjiksi. Tarvitaan muita edunvalvojia, alueensa omaleimaisuuden ylläpitäjiä. Kotiseutuyhdistyksillä on vastuu paikallisen identiteetin säilymisellä.

Vanhojen kuntien nimet ja vaakunat eivät saa jäädä historiaan. Te käytätte hienosti toimissanne Kurkijoen vaakunaa, joka on myös Loimaan kaupunginvaltuustosalin seinällä. Kannustan myös kotiseutuyhdistyksiä tekemään samoin.

Hyvät ystävät. Loimaan kaupungin puolesta tuon juhlaanne parhaimman tervehdyksen. Kurkijokelaiset ovat merkittävä osa myös loimaalaisuutta. Toivotan Teille kaikille oikein hyvää alkavaa syksyä.

Teuvo Suominen on Loimaan kaupunginvaltuuston puheenjohtaja.

Reino Rainetsalo:

Savolaisleiman saanut, osa 7

Isä ja äiti pois sahalta

Isän 'ura' raamisahurina loppui 57-vuotiaana vuonna 1951, kun hänet siirrettiin pois raamilta omasta mielestään toisarvoisiin töihin. Siirron synnä oli se, että isän ikääntyessä sahan tuotanto laski, sillä sahuri on sahan tuotannossa avainasemassa.

Isän kunnia ei kestänyt sekalaisia töitä, kun hän oli niin pitkään ollut sahuri. Niinpä isä lähti Vuohijärveltä ja meni Annin ja Paavon riesaksi Kuohulle (lue: Sarvenperälle), muutti sitten näiden mukana myös Vääkseen (Suivan tilalle) ja sieltä Kalkkisiin.

Isä autteli ehkä vähän Paavoja talon töissä. Joskus hän kävi jonkun päivän naapuritaloissa ansiotyössäkin, että sai vähän rahaa. Lienee myös Paavo antanut hänelle vähän rahaa, ja matkarahat kokoon saatuaan hän matkusti Pöytyälle Jaska-veljeään katsomaan. Siellä ei isää kauan ruokittu, ja niin hänen oli taas mentävä An-

nin ja Paavon luokse. Sitten taas Pöytyälle ja taas takaisin jne.

Sitä reissaamista kesti eläkeikään asti, eli kahdeksan vuotta. Saatuaan eläkkeen isä kehui minulle: "Nyt

on hyvä olla, kun rahaa tulee joka kuukausi."

Isän jo lähdettyä Vuohijärveltä äiti sairastui syöpään. Häneltä poistettiin toinen rinta 53-vuotiaana. Myös äiti oli melko pitkän

toipilasajan Annin vaivana. Äiti parani syövästä täysin, eikä se häntä sen jälkeen vaivannut.

Parannuttuaan hän lähti takaisin Vuohijärvelle entiseen työhönsä. Oli siellä

Paavo, Anni (o.s. Kiiski) ja heidän vanhin poikansa Seppo Nurmi. Kuva Reino Rainetsalon kokoelmasta.

sitten vuoteen 1963, jolloin hän sai eläkkeen. Äiti oli ollut ne vuodet erittäin nuukana ja säästänyt rahaa.

Palattuaan Vuohijärveltä Kalkkisiin äiti osti säästörahoillaan Annin ja Paavon vuokratilan vierestä kolmihuoneisen mökin. Siinä mökissä isäni ja äitini sitten asuivat isän kuolemaan saakka vuoteen 1972.

nonmaalle mökin; kaksi huonetta ja sauna valmistui vuonna 1959. Se oli kuitenkin heti neljälle hengelle liian pieni.

Jo vuonna 1961 ostimme tontin mantereen puolelta, vuonna 1962 aloitettiin toisen talon rakentaminen; tämä talo valmistui 1964. Rakennusala tässä on jo 130 m², mutta pieni tästäkin tuli.

Emme ehtineet tähän muuttamaan, kun perheemme kasvoi viisihenkiseksi. Ahdasta oli aluksi, mutta nyt on jo tilaa kahdelle lähes 100 m².

Tämän muistelolon kirjoittamisen idean antoi Anna-Maria isoäitinsä ja minun sisareni Anni Nurmen (o.s. Kiiski) hautajaisissa kesäkuussa 1997, kun olin ker-tonut jotain vanhaa tarinaa. Hän pyysi, että kirjoittaisin muistiin niitä vanhoja asioita.

Olen tässä yrittänyt kertoa Anna-Mariaa varten hänen isoäitinsä elämästä. En kuitenkaan ole tiennyt siitä niin kovin paljon, koska meidän tiemme veivät kovin usein eri suuntiin. Näin tähän se-pustukseen on väkisin seonnut paljon molempien sukujen historiaa, vaikka olen koko ajan yrittänyt lyhennellä.

Naantalissa 27.12.2002

Reino Rainetsalo

”Annin kertoman mukaan isä katsoi taakseen ja sanoi: ”Oisha tuoss viel talven olt, ko tul puutki hommattuu.”

Anni näki isän päältä, että tämä oli sairas ja pakotti tämän lähtemään sairaalaan. Annin kertoman mukaan isä katsoi taakseen ja sanoi: ”Oisha tuoss viel talven olt, ko tul puutki hommattuu.” Seuraavana päivänä hän oli ollut jo tajuton, eikä siitä enää toipunut. Munuaiset olivat lakanneet toimimasta.

Omat kiireet

Anni ja Paavo asuivat Kalkkisissa tietääkseni viisi vuotta, minkä jälkeen he muuttivat Vääkseen. Kalkkisissa heidän luonaan emme Liisan kanssa lainkaan käyneet, koska meillä oli tuolloin kova tekeminen omissa ympyröissämme. Ensin rakensimme Luon-

hän asuu ja työskentelee Vantaalla.

Anni ehti nähdä poikiensa saavan tukevat ammatit ja tulevan hyvin toimeen. Täyttäessään 70 vuotta Anni sanoi haluavansa kutsua ystävänsä vielä kerran koolle: hän arveli sen olevan viimeinen tilaisuus. Hän ei uskonut enää seuraavaa tasavuosislukua täyttävänsä. Niinpä hän piti ne juhlaansa Vääkseen Pääjanteen rannalla sotaveteraanijärjestön juhlatilassa.

”Jalat huononivat, ja hän joutui turvautumaan keppiin ja varsin pian kainalosauvoihin.

Niistä juhlista on olemassa joitakin kuvia.

Sairaus vei voiton

Nivelreuma äityi pahemmaksi aika pian Annin 70-vuotisjuhlien jälkeen. Jalat huononivat, ja hän joutui turvautumaan keppiin ja varsin pian kainalosauvoihin. Hän kaatui ja sai lonkkamurtuman. Se leikattiin, mutta Anni ei enää sen jälkeen kävellyt, vaan joutui pyörätuoliin.

Pojista Hannu, joka oli vanhanpojan jäärä, asui kotonaan Annin kanssa ja autteli äitiään pyörätuolivaiheen aikana. Ennen pyörätuoliin joutumistaan Anni oli Vääkseen eläkeläisissä matkanjohtajana ja järjesteli eläkeläismatkoja sekä

kotimaassa että ulkomaille: Ruotsin laivoille ja ainakin kerran aina Italiaan asti.

Anni istui Asikkalan kirkkovaikseuustossa ainakin yhden kauden. Hän toimi aktiivisesti myös Suomen Sosiaalidemokraattisessa puolueessa. Hän sai 75-vuotiaana syövän. Pidimme tiiviisti yhteyttä, vaikka asuinpaikkamme väliä oli yli 200 kilometriä. Kävin monta kertaa vuodessa häntä tapaamassa.

Kun olin viimeisen kerran häntä tapaamassa vuonna 1997, hän oli 76-vuotias. Hän oli silloin jo sairaalahoidossa. Sanoin häntä hyvästellesäni: ”Tulen taas heti käymään, kun pääset täältä kotiin.” Hän vastasi, ettei hän pääsisi sieltä enää koskaan, vaan kuolisi siihen sänkyyn. Tuolloin oli surkeata erota, mutta lähdeävä vain oli, koska minun kotini on Naantalissa.

Anni oli oikeassa: hänen elämänsä päättyi, enkä nähnyt häntä enää. Hänet haudattiin Asikkalan kirkkomaahan miehensä Paavon viereen; Paavo oli kuollut neljä vuotta aiemmin. Samalla kirkkomaalla lepäävät myös meidän vanhempamme. Tässä kaikki, mitä minä sisareni Anni Nurmen alias Anna Kiiskin elämästä osasin kertoa. Huhtikuussa 2008

Reino-veli

Edellinen osa julkaistu 1.8.

Annin myöhemmät vaiheet

Anni ja Paavo Nurmi luopuivat Vääkseen Suivan tilasta, josta he ei saaneet tarpeeksi tuloja, kun pojat kasvoivat ja menot lisääntyivät sen myötä. He vuokrasivat Asikkalan Kalkkisista isomman tilan, josta uskoivat saavansa enemmän tuloja.

Siitä syntyi kyllä uusia vaikeuksia, kun ylemmän asteen koulut jäivät Vääkseen ja matkaa Kalkkisista Vääkseen oli 30 km. Koulubussit kyllä kulkivat, ja pojat matkustivat päivittäin kodin ja koulun väliä. Koululaisien päivät tulivat pitkiksi, mutta kyllähän nuoret jaksavat, ja bussissa oli hyvää aikaa katsoa läksyjään.

Anni hoiteli siellä Kalkkisissa karjaansa ja hänen miehensä maatilaa, hän kun oli maatalousalan ammattilainen, Mustialan suorittanut. Nurmet asuivat Kalkkisissa viisi tai kuusi vuotta, kunnes Anni sairastui nivelreumaan ja karjanhoidosta täytyi luopua ja samalla koko Kalkkisten tilasta. He myivät karjansa, hevosensa ja maataloustyökalunsa ja muuttivat takaisin Vääkseen, josta ostivat ns. rintamamiestalon.

Talo oli vailla mitään mukavuuksia. Suuri saunakin oli pihan perällä. Sauna oli kyllä tarpeen, koska kun kerran Hämeessä asuttiin, niin piti olla paikka, missä tehtiin sahtia. Vaikka Paavo

oli kotoisin Varsinais-Suomesta ja Anni Karjalasta, niin sahtia täytyi opetella tekemään, koska se oli Hämeessä kaikkien juhlien juhla-juoma. He laittoivat taloon vesijohdot ja viemärit. Myös WC ja saunakin rakennettiin asunnon yhteyteen niin, että sen jälkeen siinä kelpasi asua.

Toimeentulokin järjestyi, kun Paavo sai Rapalan uistintehtaalta työtä. Anni oli sairautensa takia useaan otteeseen Heinolan reumaparantolassa hoidettavana. Häntä leikkailtiin monien kertaan. Paavon työ oli sellaista, että niitä uistimenaihioita kuljetettiin talosta taloon. Joka talossa tehtiin vain yksi työvaihe.

”Hän sai keksinnöstään 100 markan palkkion, mutta samalla yhtiö totesi, että työ sujui entistä nopeammin ja alensi Paavolle maksettavaa työn yksikköhintaa

Kukaan ei tehnyt uistinta alusta loppuun asti. Kai siksi, ettei kukaan oppisi kokonaisuutta eikä alkaisi valmistaa niitä myyntiin.

Myös Anni osallistui parempina päivinä uistimien tekoon. Pojatkin tekivät vapaa-aikoinaan sitä uistin-työtä. Koska se työ oli kokenaan Paavon nimissä ja hänen verokirjallaan, niin Paavo sai aikanaan varsin

siedettävän eläkkeen.

Paavo keksi ja kehitti siihen omaan työvaiheeseensa parannuksen, jolla työ nopeutui huomattavasti. Hän ei kuitenkaan pitänyt sitä omalla tietonaan, vaan antoi sen Rapala Oy:n käytettäväksi. Hän sai keksinnöstään 100 markan palkkion, mutta samalla yhtiö totesi, että työ sujui entistä nopeammin ja alensi Paavolle maksettavaa työn yksikköhintaa.

Pojat opiskelivat ja valmistuivat

Annin ja Paavon pojat jatkoivat opintojaan ylioppilaslakin saatuaan. Vanhin pojista eli Seppo pääsi Turun Yliopistoon, luki siellä muutaman vuoden, muttei onnistunut opinnoissaan, vaan jätti toveripiirinsä ja muutti Ruotsiin. Oltuaan pari vuotta

liukuhihnalla töissä ja saatuaan oikeuden hakea ruotsalaiseen yliopistoon ja saada Ruotsin oppilasavustuksia hän jatkoi opiskelua siellä. Hän valmistui atk-puolelta.

Seppo Nurmi oli valmistuttuaan Ruotsin SVR:n (= Ruotsin rautatieosakeyhtiö) tietokonepuolen päällikkönä. Nytemmin hän työskentelee Ruotsin Valtionpankissa samoissa töissä.

Seppo avioitui ruotsalaisen Taalainmaalta kotoisin olevan Anna-Leenan kanssa. Olimme Tukholmassa heidän häissään. Muistelen, että vuosi olisi ollut 1985. Anni oli silloin vielä varsin hyväkuntoinen sairautestaan huolimatta.

Toinen pojista eli Hannu hakeutui Joensuuhun opiskelemaan ja valmistui tiensinööriksi ja on nyt Kotkan kaupungin katurakennuspuolen palveluksessa. Kolmas pojista eli

Ilkka opiskeli Jyväskylässä filosofiaa. Valmistuttuaan hän huomasi, ettei hän halukaan opettajaksi ”opettamaan taulapäitä”. Hän vaihtoi tekniselle alalle ja opiskeli Tampereella insinööriksi, mutta jätti opinnot kesken pari vuoden kuluttua ja palasi Jyväskylän Yliopistoon lukemaan tietotekniikkaa.

Ilkka lienee tuntenut olevansa tietotekniikan parissa omalla alallaan, koska luki itsensä valmiiksi asti. Tällä tavoin opiskelu vain kesti huomattavan kauan. Hänellä oli kuitenkin onnea saada sellainen vaimo, joka valmistui normaalissa ajassa kielten maisteriksi ja saatuaan työtä piti taloutta pystyssä, kun mies opiskeli. Valmistuttuaan Ilkka sai töitä Nokiasta. Nykyään

Isännänviiri salkoon

Raimo Savolainen nosti elokuun alussa ensimmäistä kertaa Kurkijoen isännänviirin kesämökkkinsä lipputankoon Pyhäjärven rannalla Varsinais-Suomen ja Satakunnan rajamailla. Tilaisuus oli tunnepitoinen. Mukana olivat Sirkka-vaimo, Kati-tytär ja 4-vuotias tyttärentytär Vilja. Raimo nauttii järven rannalla lomailusta ja kokee olevansa nyky-Suomen Laatokalla. Hän on tänä kesänä soutanut tyttärensä Katin kanssa Pyhäjärven ympäri. Matka kesti kaksi päivää. Juuri tuolla matkalla he näkivät Kurkijoen viirin, joka sykhdytti niin, että viiri tuli hankittua myös omaan tankoon. Toki sitä oli jo mietitty aiemmin.

Kitkatulen teon SM-kisat maatalousmuseolla

Suomen maatalousmuseo Sarka kutsuu muinaistaitojen osajia ensimmäisiin kitkatulen teon SM-kisoihin Loimaalle lauantaina 6.9.2008 klo 18-19. Kitkatuli eli kitkavalkea on perimätietojen mukaan ”pyhää tulta”, jota on käytetty mm. kaskenpoltossa ja vuotuisri-

tualeissa. Järjestäjä toimittaa kilpailupaikalle horsman höytyvää, katajanpintaa tuohessa, tappuraa ja tervaskiehisia. Kilpailijat saavat tuoda mukanaan muuta tulenteossa tarvittavaa, muinaisen käytännön mukaista välineistöä, aluspuu mukaan

luettuna. Välineistö tarkastetaan ennen kilpailua. Välineiden pitää olla tehty kotimaisista luonnonmateriaaleista.

Kilpa tapahtuu yleisön edessä. Kaikkia 3-4 tunnettua kitkatulitekniikkaa saa käyttää. Kilpaan saa osallistua yksin tai kahden hengen joukkueena. Voittaja on se, joka saa ensinnä pikkunuotion syttymään ja palamaan. Nuotiopesän saa trimmata ennen kilpailun alkua. Kilpailija saa käyttää omaa puukkoaan. Ilmoittautumiset viimeistään maanantaina 1.9. sähköpostilla

osoitteeseen info@sarka.fi.

Musiikkia köyritulilla

Kitkatulenteon SM-kisa on osa Suomen maatalousmuseon Musiikkia köyritulilla -tapahtumaa. Kyseessä on moderni kekrijuhla, jossa päivän aikana esiintyy yhteensä 15 kuoroa ja soitinyhtyettä sekä illalla seitsemän rockbändiä.

Tapahtuma huipentuu joensuulaisen **51koodia**-yhtyeen esiintymiseen. Lisätietoja tarkemmin osoitteessa www.koyri.fi.

Vapaussodan muisteloja Lumivaarasta (Jaakkima)

Tammikuussa 1918 isäni Pekka Kuusmin lähti vapaus-sotaan suojeluskuntalaisten mukana. Kannakselle menivät Viipurin eteläpuolelle Säiniön ja Kämärän maastoon. Jaakkiman ympäristössä ei käyty sitä sotaa. Linja kulki Vaasasta kannakselle.

Sotaa kutsuttiin amatöörin sodaksi. Rintamalle lähdettiin useimmiten kouluttamattomina. Niin lähti isänikin tähän taistoon: vailla sotakoulutusta, kivääri kädessä ja suojeluskuntanauha käsivarressa.

Säiniön ja Kämärän maastossa olivat vastassa venäläistä sotilasjunaa, joka toi aseita ja sotilaita punaisten tueksi. Isän kertoman mukaan päivät olivat pitkiä, nukkuma-aikaa jäi vähän. Erään kerran hänen sei-

soessaan maastossa vah-tipaikallaan, missä luodit vinkuivat, hän kuuli äänen sanovan: ”Käy istumaan.” Jos hän olisi seisonut, olisi luoti lävistänyt.

Myöhemmin isä kuitenkin haavoittui: peukalo meni halki. Siihen loppui hänen sotansa. Hän joutui Punkaharjulle sotilassairaalaan, joka nykyisin toimii kuntoutuskeskuksena. Se on ollut myös hotellina.

Isän kotiutuessa oli naapurin August pidätettynä, koska häntä epäiltiin mieliteistään. Hän oli kuulus-teltavana Lahdenpohjassa. Isältä tultiin kysymään, mitä hänen kanssaan pitäisi tehdä. Isän vastaus oli: ”Laskekaa pois. August ei tee kenellekään pahaa.”

Suvussa tarina kertoo, että isän ollessa sodassa

oli talossa käynyt leivän pyytäjiä. Sotatalvena kulki työttömiä miehiä leivän haussa. Isoisälläni oli ollut tapana kysyä näiltä pyytäjiltä: ”Olet sie punane vai valkone?” Kaikki olivat kuulemma olleet valkoisia. Kukaan ei talosta lähtenyt ilman leipää.

Elämä jatkui. Sota jätti traumoja ihmisten mieliin vuosikymmeniksi. Tunnettiin vihaa ja katkeruutta vastustajaa kohtaan. Vielä 1970-luvulla kuulin vihanpurkauksia. Eräskin vanha mummo kertoi, että hän oli päässyt karkuun Hennalan vankileiriltä. Mutta sitä, miten se oli tapahtunut, hän ei uskaltanut kertoa.

Isä sai Mannerheimiltä kaksi urhoollisuusmitalia, joita hän säilytti vuosikymmeniä. 1950-luvulla elettiin

vaaran vuosia Suomessa, Venäjistä kun ei oltu varmoja, mitä se taas keksisi. Isä hävitti mitalit.

Kansalaissota oli siitä erikoinen, että veli saattoi taistella veljeä vastaan. Niin kävi myös minun enojeni kohdalla. Äidillä oli neljä veljeä, joista yksi meni punaisten puolelle. Hän joutui vangiksi Viipurissa. Vangit laitettiin riviin ammuttaviksi.

Pekka-enoni oli upseeri. Nähtyään veljensä ammuttavien joukossa hän oli pyytänyt toisilta upseereilta lupaa saada ottaa veljensä pois. Kolme enoistani oli IKL-miehiä. Tällaisissa tilanteissa katkeruus on syvä. Se näkyi myös suvussani.

Jos venäläiset olisivat päässeet siellä voitolle, mikä olisi ollut Suomen kohtalo? Nykyinenkin tilanne pelottaa: Suomi myydään venäläisellä rahalla.

Martta Saarinen

Muistoja iltamista

Musiikkia, laulua, puheita ja juttua siellä, ollaan kuin vanhalla tutulla tiellä. Yhdessä mennään hyvillä mielin, sitä kai ylistämme sanoin ja kielin.

Paikka on uusi ja hyvä kyllä, kaikilla kesäiset vaatteet yllä. Siksi tuo aika niin mukavasti rullaa, pihalla sadetta ja paistetta kuullaan.

Neitosten voimistelu vauhtia antoi, muistot, mielikuvat mukanaan kantoi. Nuoruus on kaikilla ihanaa aikaa, siinä on jotakin kummallista taikaa.

Valokuvat, suvun tutkimukset syvät, menneen ajan mieleen loihti. Niistä ne löytyivät vanhan tiedon jyvät, millaista oli, kun uusi aika koitti.

Ruokaakin siinä välillä maistelimme. Saatiin suuhun piirakat hyvät, kahvit ja pullatkin siemailimme. Emäntiä tietysti kauniisti kiittelimme.

Yhteislaulussa muistimme Karjalan pitäjät, niissä sitä tunnetta riitti. Siinä rinnalla tätäkin päivää ajattelimme ja tulevaa aikaa tasoittelimme.

Muistojen iltamat päättyvät taas kerran, valssin sävelet vaan kutsuvat hivenen verran. Saatolle kotiin nyt autoilla mennään - seuraaviin kemuihin kai mukaan tullaan.

Eino A.

Show'ta kerrakseen

Lukan Sirkka tässä taannoin puhui teatteripläjäyksestä, sitä sanaa lainaamasta mikään ei minua estä.

Lempin lavalle tulo oli pläjäys, mikki teki tepposen, voi mikä kolina ja rätinä, kun saatiin se äänehen.

Siinä seisoi Lempi avuton, minkäs teet, kun tekniikka pettää, vaan Raija ei ollut neuvoton, toisen mikin Lempille heittää.

Ei tunnu olevan apua siitäkään: Lempi seisoo kuin partaalla kuilun, ei uskalla ottaa askeltakaan, pelkää, kuuluu taas helähdys ”huilun”.

Olen monasti Lempia kuunnellut, monet kiittäneet äänen kuuluvuutta, tämä surkea tilanne hänen show'ssaan on minulle uutta.

Päiväjuhlassa kuulin Lempin sanovan: Voi kun mulla olis huppari, se päässä täällä istuisin kuin kärejillä hamppari.

Show'n täytyy jatkua, sanotaan, niin kävi Lempinkin, hänellä jo samana iltana vuoro Ruissalon estradin.

Sen uskallan teille sanoa, kaikki sujui kuten pitikin, jopa kädestä tulivat kiittämään teidän ”miniää”, sanoisin.

Aaltoska, se Lempin kaksoissisar

Yksi vain ajatuksissani

Vapunaaton tanssien jälkeen minulle tuli monesti asiaa Hirvikoskelle päin. Minulla oli enää kuukausi lomaa jäljellä, sillä kesäkuun 1. päivänä minun piti jälleen olla armeijan kampeissa. En yhtään tiennyt, missä palvelukseni jatkuisi, mutta ilmoittauduttava minun oli kuitenkin Seinäjoen sotilaspiirissä. Kun palasin asunnollemme, jota ei vielä voinut kodiksi kutsua, risteilivät monet illan tapahtumat mielessä.

Muutaman päivän kuluttua läksin pyörilemään Hirvikoskelle päin. Toivoin, että sattuisin näkemään häntä, joka sai tämän olon aikaan, mutta ei näkynyt mitään, joten ajelin Vanhalle kirkolle ja joen toista puolta takaisin Juvalle.

Oli kulunut jo viikko Vapunaatosta. Oli kaunis kesäilta, ja olo tuntui kovin yksinäiseltä. Silloin päätin: ”Nyt minä lähdän, enkä ohitse aja, kävi miten kävi.” Niin läksin ajelemaan jälleen Hirvikoskelle. Minulla oli vakaat ajatukset nähdä Helviä jos mahdollista, ja ajoin suoraan heidän pihaansa. Menin sisälle, kun ulkona ei näkynyt ketään. Sisällä olivat Helvin vanhemmat ja taisi olla pikkusiskotkin, en tarkkaan muista.

Minua pyydettiin istumaan, mutta minä kysyin, olikohan Helvi kotona ja voisiko hän lähteä vähän ajelulle. Minulle sanottiin: ”Jos hän itse haluaa.” ”Kyllä”, kuului vastaus toisesta huoneesta, jossa hän oli jännityksellä odottanut minun tuloani, koska oli nähnyt ikkunasta minun tuloni sisälle.

Me nuoret läksimme ensimmäiselle yhteiselle kävelyhetkelle, jonka saimme viettää. Ei siinä varmaan paljon puhuttu, kun käsi kädessä yhdessä kuljimme. Siitä alkoi ystävyysemme vuosiksi eteenpäin. Kaikki tuntui niin ihmeelliseltä, ettei sitä oikein maalaispoika silloin vielä ymmärtänyt-kään.

Taisipa siinä muutama tunti vierähtää, ennenkuin saavuimme jälleen pappilan portille. Saatoin sillä kertaa Helvin aivan rapulle asti. Ja seuraavallakin kerralla lupasin tulla häntä sisältä hakemaan, jos hän ei olisi ulkona. Siinä rapuillakin vielä vierähti aikaa sievoimen hetki, ennen kuin erosimme.

Läksin hyvillä mielin pyörilemään kohti asuinpaikkaamme. Olo tuntui aika mukavalta, vaikka oltiinkin evakkomatalla. Minulla oli pieni aika nauttia vapaudesta, ennen kuin armeijan säännöt sitä taas rajoittaisivat. Ja olihan sentään rauhan aika, kun Lapin sotakin oli jo loppunut. Ehkä se siviilikin joskus koittaisi, ja toivottavasti jo ennen joulua. Sinä iltana

tunsin elämän hymyilevän minulle.

Unelmia ja todellisuutta

Aamulla herättyäni huomasin palaavani todellisuuteen. Oli nimittäin valmistauduttava kevätkylvöjen tekoon. Ne kyllä jäivät kokonaan isän tehtäväksi, sillä en voinut häntä paljon auttaa, koska runsaan viikon päästä lomani olisi loppu.

Toisen kerran evakkoon lähtiessämme olimme saaneet sen vähäisen maanviljelyskalustomme mukaan, minkä isä oli sota-aikana hankkinut, joten niillä päästiin jotenkin alkuun. Kylvötoihin päästiin vasta toukokuun loppupuolella. Me myöhästymme siitäkin vielä hiukan, koska suurin osa pelloista oli heinällä. Siis ensin oli kynnettävä vanha heinänurmi, että siihen voitiin kylvää kevätilja. Kaiken lisäksi toinen meidän hevosistamme oli vasta kolmevuotias eikä ollut vielä tottunut raskaaseen työhön, mutta hyvin tuo tuntui oppivan olemaan

”Kyllä”, kuului vastaus toisesta huoneesta, jossa hän oli jännityksellä odottanut minun tuloani, koska oli nähnyt ikkunasta minun tuloni sisälle.

toisen parina, nimen omaan kynnettäessä.

Minä en kylvötoihin tällä kertaa puuttunut, annoin ne isän tehtäväksi. Eikä hän minua avukseen pyytänyt-kään, sillä Tauno-eno perheineen asui samassa talossa ja hän auttoi isää näissä hommissa. Eno oli jo syksyllä päässyt pois armeijasta. Niin minä sain nauttia lomasta.

Oli viimeinen vapaapäiväni, sunnuntai ja alkukesä kauneimmillaan. Läksin pyörilemään jälleen Hirvikoskelle päin. Kun saavuin Metsämaan tienristeykseen, kuului tien suunnasta nuorten iloista naurua ja ääntä, joten menin uteliaisuuttani katsomaan, mitä siellä oikein tapahtui. Siellä oli pappilan maista jätetty ala nuorten leikkikentäksi, jossa nuoriso sai itse järjestää itselleen leikkejä ja pallopelejä.

Huomasin, että Helvikin oli siellä. Kun menin sinne heitä katsomaan, niin minunakin pyydettiin mukaan. Minä kieltäydyin, ja Helvikin luopui leikistä. Hetken siinä pelejä seurattuamme poistuimme paikalta ja läksimme ajelemaan pyöriellä, sillä oli erittäin lämmin ja kaunis keväinen päivä.

Aikamme ajeltuamme huomasimme, että eräältä mäenkumpareelta taitaisi olla hyvä näköala, jonne sitten poikkesimme. Ja kyllä sieltä olikin hieno näköala, josta saattoi ihailla Loimaan kaunista luontoa. Siellä taisi meiltä vierähtää useampi tunti, minkä jälkeen oli palattava unelmista todellisuuteen. Oli lähdeittävä kotia – vaikkakin väliaikaista

Eino Heikinmaa:

Oi niitä aikoja entisiä ja nuoruusaikoja noita Sota-aika, osa 16

– kohti. Pappilan pihalla tiemme erkanivat lähes puoleksi vuodeksi.

Poikkesin Ylistarossa

Seuraavana päivänä minun piti jälleen jättää siviilielämä ja astua armeijan harmasiin. Sitä ennen päätin käydä Ylistarossa tapaamassa sen talon väkeä, missä olimme evakkoina, ja viedä kiitokset heillä oloajastamme. Sieltä oli hyvät ja sopivat yhteydet Seinäjoelle.

Talon väki oli kiinnostunut kuulemaan, minkälainen asunto meillä Loimaalla oli. Kerroin, että se oli vanha maalaistalo lähellä kauppala ja sen omisti yksinään vanhahko nainen. Kerroin, ettei meillä ollut mitään valittamista, kun ensi ongelmista oli selvitty.

Ilta sujui rattoisasti. Minulle oli varattu yöpymispaikka vinttikamarista, ja sieltä läksi ensimmäinen kirje Helville. Uni ei oikein tahtonut tulla, sillä ajatukset risteilivät monella taholla, mutta tulihan se lopulta, ja sainkin nukuttua aika hyvin.

Aamulla heräsin virkeänä poikana. Alakerrassa oli

Pappilan pihalla tiemme erkanivat lähes puoleksi vuodeksi.

aamukahvit valmiina. Aamiaisien nautittuani läksin kävelemään asemalle, josta juna vei minut Seinäjoelle. Siellä minä ja monet muutkin lomalaiset ilmoittautuivat Sotilaspiirissä ihan niin kuin papereissa oli määrätty. Niin olin jälleen armeijan kirjoissa.

Vielä kerran armeijaan

Kun kaikki olivat saapuneet sotilaspiiriin, meidät vietiin johonkin ruokalaan syömään ja sen jälkeen junalla Kouvolaan.

Saavuttuamme Kouvolan asemalle meidät johdatteli kasarmille sama sotilasvirkailija, joka oli ollut meitä vastassa Seinäjoella. Kuljimme niin kuin siviilimiehille sopii yhtenä laumana, emme missään marssirivissä.

Saavuttuamme varuskunta-alueelle mieleeni tuli parin vuoden takainen alosaika. Piha enteili vähän sellaista, että joutuisi jälleen kerran – jo kolmannen kerran – alokkaaksi. Kasarmien sisäpiha näytti kolkolta hiekkakentältä, jossa ruoho ei ollut ehtinyt kasvaa, oli

sitä sen verran tallattu. Meidät johdatettiin niin sanotun pitkän kasarmin eteen. Meitä oli nelisenkymmentä nuorta miestä, suurin osa oli toipumislomalta tai opiskeluvapaalta palaavia nuoria miehiä, jotka olivat astuneet palvelukseen vuoden 1943 keväällä.

Sotilasvirkailija poistui sisälle ottamaan selvää, mikä on tilanne tästä eteenpäin. Ennen kuin hän palasi, tuli myöhemmin keittiöksi osoittautuneesta rakennuksesta pulskean pyöreä väepeli luoksemme ja sanoi: ”Neljä-viisi vapaaehtoista alokasta lähtee tuonne keittiölle perunatatteriin kuorimaan perunoita.” Seurasi hetken hiljaisuus, ja meiltä meni vähän suut hymyyn. ”Eikö käsky mennyt perille?” kuului jatko.

Yksi joukostamme astui esille ja sanoi: ”Me emme ole mitään alokkaita. Olemme olleet lähes kaksi vuotta vitjassa, haavoittumisen tai sairauden takia olleet sairalaissa ja nyt palaamme toipumislomalta tai opiskeluvapaalta takaisin armeijan leipiin, joten emme ole mitään alokkaita emmekä tule perunoita kuorimaan. Ne kuorii joku toinen. Onko selvä?”

Väepeli pyörihti nopeasti kannoillaan ja höpisi mennessään. Sen jälkeen ei ketään meistä pyydetty perunatatteriin eikä muihinkaan hommiin keittiölle.

Pian saapuikin meitä ohjannut virkailija takaisin ja pyysi siirtymään sisälle. Siellä meitä odotti ensin kuulustelu, jonka suoritti jonkinasteinen upseeri. Ensimmäin kysyttiin sotilasarvoa ja sitten aselajia. Niiden perusteella meidät jaettiin kahteen ryhmään, joko jalkaväkeen tai tykistöön.

Tykistön tulenjohtoryhmä

Rannikkotykistöä ei ollut, mutta tulenjohto oli molemmissa ja kuuluin siihen, johon olin saanut koulutuksen jo Valamossa ollessa. Pääsin siis tykistön tulenjohtoryhmään. Meitä oli ainoastaan ryhmän verran, joten hyvin pieni osa. Suurin osa joutui jalkaväen puolelle ja loput tykkimiehiksi.

Tykistö ja tulenjohto siirtyi kasarmi numero kolmeen, ja jalkaväki jäi pitkään kasarmiin. Meillä oli yksi tupa käytössä ja sekin jäi vajaaksi, sillä suurin osa kuului jalkaväkeen. Kun majoitus oli järjestynyt,

seuraava tehtävä oli käynti varusvarastolla. Jokainen sai sakiillisen varusteita, tosin puseroa sai koetella, että oli edes jotenkin sopiva, mutta siinä kaikki. Siviilivarusteet sai laittaa siihen samaan paperisäkkiin ja säilyttää siinä, kunnes niitä taas tarvitsisi. ”Ulkoasun muuttuminen teki meistä jälleen sotilaita, ja sen myötä tulivat voimaan sotilaan velvollisuudet, joista nyt ei tingitä”, oli tuvan vanhimman määräys.

Kun tämä tulohässäkkä oli ohitse ja oli hiukan rauhoitettu ja jokainen saanut oman paikkansa, niin kuului tuvan vanhimman komento: ”Kasarmin eteen paririviin

Joku tiesi kertoa, että vanhan ajan sulkeinen, johon kuuluivat ”maahan, ylös” –komennot, olivat kiellettyjä ja että ne korvattaisiin aamuvoimistelulla.

järjestäytykää ruokailua varten.” ”Mahtaa olla kuoriperunoita”, sanoi joku hiljaa niin, etteivät herrat kuulleet. Asetuimme mahdollisimman ryhdikkäinä suoraan riviin, niin kuin komento oli kuulunut.

Tuvan vanhin ilmoitti meidät päivystävälle upseerille, joka toivotti meidät tervetulleiksi Kouvolaan. Sen jälkeen läksimme suljetussa osastossa marssimaan kohti ruokalaa, jossa saimme kuorittuja perunoita, vaikka me emme niitä olleetkaan läheneet kuorimaan. Ja niitä riitti aina syksyyn saakka.

Kolmannen kerran ”alokkaana”

Näin alkoi minun ja niin monen muunkin pojan kolmas kerta ”alokkaana” Suomen armeijassa. Ikää oli 20 vuotta, ja palvelusaikaakin oli kertynyt jo runsaat kolme vuotta. Ruoka oli hyvää, ja sitä oli riittävästi, joten se puoli näytti olevan kunnos-sa.

Puolen vuoden vapaus oli tuntunut niin luonnolliselta elämän muodolta, mitä se tietysti olikin, että vei muutaman päivän ennen

kuin taas tottui tuohon valtion systeemiin. Tulihan se unikin vihdoin, ja tuntui, että oli juuri nukahtanut, kun kuului päivystäjän huuto: ”Herätys. Aikaa kymmenen minuuttia järjestäytyä aamuteelle menoa varten kasarmin eteen.” Kun sitä ei ollut pariin vuoteen kuulunut, tuntui se alkuun vähän oudolta.

Tähän asti oli menty entisen kaavan mukaan, niin kuin silloin kun olin alokaana Lahdenpohjassa Rauhalaan kasarmilla ja sitten myöhemmin Huuhanmäen varuskunnassa. Valatilaisuuttamme kunnioitti läsnäolollaan Puolustusvoimain

komentaja sotamarsalkka Mannerheim, mikä tuntui meistä nuorista pojista erittäin juhlalliselta.

Olisimme jo mieluummin siviilissä kuin täällä Kouvolassa, mutta kohtalo johti meidät tänne, ja sille me emme voineet mitään. Kestämme vielä nämä viimeiset kuukaudet, minkä jälkeen koittaa siviili, joka tuo taas toiset murheet ja toivottavasti myös niitä iloisempiakin hetkiä nuoren miehen elämään.

Pian sen jälkeen kun olimme palanneet aamuteeltä, tuli päivystäjä ja ilmoitti ohjelmassa seuraavan aamuvoimistelun, jonka johtaisi liikunnanohjaaja, ja sen jälkeen alkaisivat oppitunnit. Joku tiesi kertoa, että vanhan ajan sulkeinen, johon kuuluivat ”maahan, ylös” –komennot, olivat kiellettyjä ja että ne korvattaisiin aamuvoimistelulla. Se tuntui uskomattomalta. Saimme kokea paljon muutakin, mikä ennen armeijassa oli ollut luonnollista, vaan ei enää. Aamuvoimistelu kesti puoli tuntia, ja siihen kuului kaikkia voimisteluun kuuluvia liikkeitä eikä mitään turhaa höykytystä, joten sen teki mielellään.

Jatkuu...

Edellinen osa julkaistu 1.8.

Näin unessa Tauno Äikään

Näin unessa entisen urkujen soiton opettajani Tauno Äikään. Hän istui urkupenkillä Johanneksen kirkossa ja oli aloittamassa suuren kuoron säestämistä, mutta sen keskeytti uruista kuuluva häiriöääni. Äikää alkoi potkia jalkion yhdistäjää, mutta ääni vain jatkui.

Sanoin Äikäälle: ”Päästä se nappula hiljaa ylös”, mutta Äikää sen kuin potki sitä nappulaa saamatta ääntä pois. Jäin seisomaan kuoron sivuun. Silloin Äikää sanoi: ”Reijo, sinähän voisit laulaa jonkun soolo-osan.” Äikää sanoi haluamansa kappaleen

nimenkin, mutta nimi unohtui saman tien, kun heräsin unesta.

Professori Tauno Äikää poistui hiljattain keskuudestamme, joten monet, varsinkin Kurkijoelta koitoisin olleet, ovat muistelleet nimimiestä. Minäkin muistelin urkujen soiton opettajaani – ja sainpa unessa hetken keskustellakin hänen kanssaan.

Reijo Jokinen

Reijo Jokinen on jäänyt eläkkeelle Kanta-Loimaan seurakunnan kanttorin virasta.

Loma Kalajoella 6.-11.8.2008

Herätys aamulla oli varhain,
lomalle lähdön huuma parhain,
laukku jo illalla valmiiksi pakattu,
kengät ja kynnet valmiiksi lakattu,
tosin piti laukku avata kerran tai pari,
kun aina oli vika kengät tai vaatteilla väärä väri.
Meillä Kalajoen hiekat jo silmissä hohti,
kun Väinön auto suuntasi Vuorisen talleja kohti,
sinne saavuimmekin hyvissä ajoin lähtöä ennen,
peräpenkin valloitimme tullen mennen.
Auto täyttyikin melkein viimeiseen paikkaan asti,
kun Helmi lomalaisten nimiä paperiin rasti.
Kun autoon oli nousseet matkalaiset Metsämaan,
käänsi Jukka autonsa suuntaan Pohjanmaan.

Täytti auton puheensorina vilkas ja iloinen,
kun on tietkin nykyisin suorat ja siloiset.
Pian oltiinkin kohdalla Parkanon Shellin,
kaikki siellä vatsaa kahvilla ja pullalla helli.
Ei ehtinyt kellään tulla suru puseroon,
kun oltiin kohdalla Etelä-Pohjanmaan
Maakuntamuseoon.
Siellä opas esitteli elämää vanhan ajan,
elämää heidän, jotka ovat toisella puolella ajan rajan.
Juotiin kahvit ja jatkettiin Kokkolan suuntaan,
vaan matkanteon katkaisi tiekoneitten suma ja autojen
ruuhkat,
oli jonot monen kilometrin mittaiset etelään,
pohjoiseen,
myös sivutieltä silmän kantamattomiin.
Kun odotimme autossa tunnin melkein,
niin oli edessämme jo ajorata selkee.

No eihän siitä ollut meille mitään suurta hallaa,
kun pääsimme ennen ruoka-aikaa kuitenkin Hotelli
Kallaan.
Nautittiin päivällinen oikein maukas ja hyvä,
tuli joillekin päälle jo uni rauhaisa ja syvä.
Vaan kun salissa alkoivat naistentanssit,
se karkotti silmistämme väsymyksen transsit,
merellä kimalteli auringon silta,
niin kului lomastamme ensimmäinen ilta.
Uni maistui ja aamulla uinti ja sauna,
loma-info ja autoon koko lomailijalauma,
tutustuttiin Tyngän myllyyn ja karkkipajaan,
Plassin vanhaan kaupunkiin ja Iso-Pahkalan
keramiikkavajaan.
Taas illalla uitiin, syötiin ja juhlittiin,
ja aamulla reippaana lomaohjelmaa jatkettiin.
Säät ovat suosineet kaikkea toimintaa,
mölkkyyä, petankkia jopa meressä uimista.

Lohilaaksoon voi kulkea pitkospuita pitkin Kallasta,
sieltä löytyy kesäkoru-tupa ja ruokaa monen mallista.
Oli ohjelmassa mini- ja frisbeegolfia,
tietovisaa ja karkki- ja jäätelöbingoa.
Saatiin uida ja saunoa mielin määrin,
koko porukka vesijumpassa hääri,
keppijumppaa ja kävelyä kepein tai ilman,
johan siinä koheni kunto jokaisen Simon ja Vilman.
Illat kuluneet on hausassa ja mukavassa seurassa,
paremmin kuin joskus ”Hullussa Peurassa”.
Kaija Lustila ja Teemu Lehtola tanssitti meitä,
me muistamme kaihoten ilolla heitä.
Siellä opittiin uusia seuralaitaitoja,
vaan koetteli joskus kärsivällisyyden laitoja.
kun yrittivät eräät haitata peliä toisen,
minä tuomitsen yhteispelin moisen,
ei kannata paljon nipottaa,
jos häviää Helmille, Liisalle Skip-bossa.
He seuraavat tarkoin peliä toisten,
en vielä oppinut kiusantekoa moisten.
Loman viimeinen ilta kun läheni, tummui,
auringonkilo kun järvellä sammui,
täyttyi ”Maristo-kabinetti” laulun lumosta,
jota johti ”Harri ja Haitari” aivan upeasti.
Siellä yhdessä lauloimme laulut tutut,
veteraaneille rakkaat ja kaihoiset jutut.
Kuultiin välillä sooloja Harrin haitarilla:

Metsäkukkia, Äänisen Aallot ja Muistoja Karpaateilta.
Yhteislaulun jälkeen kuulumme ohjelmaa omaa,
lausuntaa esitti niin Helmi kuin Helvi hyvin somaa,
Ria tenttasi tietoja kaikilta meiltä,
ei puuttunut tietoja veteraaneilta heiltä.
Lauloi Keijo ja Olavi silmät kyyneliin melkein,
kertoi Kaija mietelmät ja kännystä ohjeet oikein elkein,
miten välttyä vaaroista pahoistakin,
mitä tehdä sen jälkeen ”JOS kuitenkin”.
Olavi taas kaskuja luki ja muutakin tekstiä,
alkoi Helmi lappuja hattuunsa etsiä,
siinä katsottiin mikä vastaus hauskasti sopi,
kun Helvi kysymykset yksitellen lapusta luki.
Oli tunnelma maanantaiaamuna niin haikaa,
loma kun lopettaa oli niin pahuksen vaikea,
tosin Elsa vielä reippaasti ehti aamusamaan,
minä vain heitin vähän vettä naamaan.
Aamiainen, laukut eteiseen, avaimet tiskille Kallan,
kun Jukka autoineen hakemaan tullut oli jo illalla
vallan.
Avaimet kun kaikki vihdoin oli saatu respaan,
ei lähtöä kotiin enää mikään voinut estää.

Keskustelu autossa kulki asiasta toiseen,
vaan me päätettiin ettei ryhdytä moiseen,
kun lehdestä luimme, että kaunistaa viina,
mutta mietimme että olisi se kauhea piina,
kun olemme jo kaunistua yrittäneet pienesti,
mutta suuresti otettaessa veisi se kaikki tienestit.
Vaan sitten se selkis, että muille voi antaa,
silloin voi rauhassa kauniin titteliä kantaa:
kauneushan on tunnetusti katsojan silmissä,
voi nainen kulkea kiharat pilvissä.
Kotimatalla poikettiin Tuurihin,
mutta vannoin jo autossa juurikin,
että nyt ei tartu mukaan mitään rättejä,
vaikka olisi ne kuinka nättejä.
Onneksi loppui tuo Tuuriin varattu aika,
katkesi itsestään kiihkeä shoppailun taika.
Tosin syödä kerkesimme kyllä,
autoon taas, kun taivaskin synkkeni yllä.
Niin säästyi viimeiset senttiset taas,
ja lähdettiin Tampereelle jatkamaan.
Vielä kerran pysähdys ABC-huoltamolla,
juotiin pullakahvit ja taas oli hyvä olla.
Kun tosikot on olleet lomareissulta poissa,
en muista lomaa mukavampaa toista.

Eevi

Antti Everi Pekingissä rautaa

Viime sunnuntaina päätty-neisiin Pekingin Olympia-laisiin osallistui ainakin yksi kurkijokelaistaustainen urheilija: painonnostaja Antti Everi. Hänen mummonsa Vappu Everi, o.s. Toiviainen, syntyi Kurkijoella Saviin kylässä ja asui siellä nuoruutensa (synt. 12.1.1917, kuoli 22.12.2007). Vuodesta 1951 hän asui Huittisissa ja toimi kauppiaana eläkkeelle jäämiseensä asti.

26-vuotias teekkari Antti Everi nosti painoja Pekingissä superraskaas-sarjassa ja sijoittui 11. sijalle. Hän oli Suomen 58-henkisestä joukkueesta sijoituksellaan 13. paras. Everin tulos tempauksessa oli 171 kiloa ja työnnössä 195 kiloa. Tuo tempaus on kuusi kiloa enemmän kuin edellinen suurin suomalaisen olympialaisissa koskaan nostama rautamäärä.

Antti Everi vietti ensimmäiset 20 ikävuottaan Porissa. Nykyään hän asuu Helsingissä ja toimii Stockmannin tietohallinnon järjestelmäarkkitehtina.

Eskon puumerkki

Eklundin sisarukset Kurkijoella ja Viipurissa

15.-17.7.2008

Inkeri kysyi meiltä muilta keväällä, mitä jos lähdetäisiinkin viettämään hänen 60-vuotispäiväänsä Rummunsuon Kauneelaan! Hän ei ollut käynyt eläissään Kurkijoella, siksin ajatus oli mielestämme hyvä. Niinpä me kaikki ilmoittauduimme matkalle mukaan.

Eevan, Leenan ja Riitan Kurkijoelta lähdöistä oli kulunut noin 64 vuotta, eivätkä he olleet sen jälkeen käyneet Rummunsuolla. Liisa ja minä olimme käyneet kerran 1990-luvun alkupuolella. Antti sitä vastoin on käynyt säännöllisesti parisen kertaa vuodessa Kurkijoella, mikä olikin hyvä juttu, sillä hän toimi mainiona matkaoppaana: tunsu kylät ja kunnat hyvin.

Matkassa olivat mukana myös Inkerin puoliso Markku Mikkola, Liisan puoliso Pekka Helin, Leenan puoliso Nils Widjeskog, minun vaimoni Irma sekä luotettava kuskimme Henrik Marjamäki. Tiistaina aamupäivällä lähdimme Svetogorskin raja-aseman kautta kohti Kurkijokea. Jo melko pian näimme, että tiet olivat kehnossa kunnossa eivätkä ne rakennuksetkaan kovin hääppöisiä olleet. Mitä pidemmälle menimme, sitä huonommiksi tiet kävivät.

Lopulta kuitenkin saavuimme Kurkijoelle ja majoituimme Vera ja Gennadi Nikitinille. Vastaanotto oli ystävällinen, sauna oli lämmitetty, ruoka hyvää sekä sängynissä puhtaasti lakanat. Aivan kelvollinen majoituspaikka.

Keskiviikkoamuna lähdimme sitten Rummunsuolle. Matkalla poikkesimme

ns. vanhalla hautumaalla, jossa kävimme laittamassa kukat isoisoisämme Knut Albertin haudalle. Rummunsuolle ja Kauneelaan saavuttuamme saatoimme havaita, että rakennukset oli kaikki purettu ja siirretty muualle. Myöskään kivi-jalkoja ei enää näkynyt, ne oli kai viety Lahdenpohjaan rakennuskiviksi.

Kauneelassa nautimme Inkerin juhlan kunniaksi shampanjalasilliset. Laulut laulettiin ja puheet pidettiin. ”Vaikka täältä on rakennukset purettu eikä kivi-jalkoja-kaan enää ole, niin tämä sanoinkuvaamattoman kaunis luonto ja maisema ovat edelleen säilyneet! Muistamme kuinka isä, äiti ja Eeva-mummo puhuivat paljon Karjalasta ja Kauneelasta. Heille Kauneela oli se oikea koti, jonne he niin sydämestään olisivat halunneet palata. Kuitenkaan heille sitä mahdollisuutta ei koskaan suotu.” Tällaiset ajatukset tulvahtivat väkisin mielimme paikkoja katsellessamme.

Eeva muisti vielä kaivon paikan ja kertoi muun muassa, kuinka venäläiset sotavangit aina iltaisin kokoon-tuivat kaivon ympärille. Jatkosodan hyökkäysvaiheen aikana suomalaiset ottivat paljon venäläisiä sotavangeiksi. Kaikki vangit eivät mahtuneet vankileireihin eivätkä vankileireille, näin ollen suurimpiin taloihin passitettiin vankeja peltotöihin. Kauneelaankin oli sijoitettuna toistakymmentä sotavankia, jotka osallistuivat talon töihin yhdessä oman porukan kanssa.

Kyseisen kaivon ympärillä sotavangit iltaisin lauloivat ja tanssivat ripaskaa. He kiittivät näin ruuasta ja siitä, että heitä käsiteltiin ihmisinä. Armeija oli määrännyt vankien vartijaksi suutari Laukkasen. Hän oli sen verran vanha mies, että ei enää päässyt rintamalle, mutta vankien vartiointiin hän oli omiaan.

Haulikko oli olalla, liekö ollut ladattu koko pyssy, mutta sillä ei ollut väliä, näillä sotavangeilla ei ollut pienintäkään halua karata. Olisivat päässeet karkuun milloin vain, mutta miksi sitä nyt pakoon, kun päivällä ja illalla saivat mahan täyteen maittavaa ruokaa!

Kauneelasta matkamme jatkui Käkisalmen kautta Viipuriin. Inkeri tarjosi meille maukkaan illallisen ”Pyöreässä Tornissa”. Siinä se ilta vierähti rattoisasti ”pyöreän pöydän hämärässä, pöydässä niin hilpeässä”.

Torstaisen aamupalan jälkeen sovimme, että klo 12 lähdemme kohti koti-Suomea ja siihen asti olisi aikaa tutustua Viipuriin. Kaupunkikiertros näytti, että Viipuria nyt pikkuhiljaa aletaan kunnostaa. Liekö suomalaiset miten paljon asiala, mutta ”Pyöreä Torni” on kunnostettu ihan siistiksi.

Viipurin linnaa ehostetaan, korkeimman tornin ympärillä oli rakennustelineet, ja maalaustyöt olivat käynnissä. Takaisin Suomen puolelle tulimme Nuijamaan kautta. Rajamuodollisuudet olivat tuskallisen pitkät. Muut linja-autoilijat sanoivat, että Nuijamaalla oli koko viikon jarruteltu suomalaisia busseja. Liittyneekö asia jotenkin ns. puu-

Viipurin Pyöreässä Tornissa Inkerin juhlaillallisilla. Etuvasemmalla kuljettajamme Henrik Marjamäki.

tulleihin, vai mihin, mutta kärsivällisyyttä kysyttiin?

Eräs takapakkikin matkamme mahtui. Liisa nimittäin kaatui Kauneelan heinikossa olleeseen tukkiin ja mursi oikean kätensä. Käkisalmen sairaalassa käsi kuvattiin ja siihen laitettiin väliaikainen lasta. Nytemmin käsi on kipsattu TYKS:ssa. Paranemisia vain Liisalle!!!

Matkaa varten kopioimme laulukirjasta ”aiheeseen sopivia lauluja”. Lauloimme matkan aikana tosi paljon, näin taival taittui rattoisasti. Ja olihan laulujen joukossa myös Veikko Lavin Evakon laulu. Laulu loppuu sanoihin: ”Mie istuin pienen veljen kanssa siinä pellon laidalla, kerroin hälle, kuinka kaunis oli kerran Karjala.”

Juhani Eklund

Eklundin sisarukset puolisoineen Kauneelan pihapiirissä. Edessä vasemmalta Leena, Riitta, Eeva, Liisa, Inkeri, Irma ja Antti. Takana vasemmalta Pekka, Markku, Nisse ja Jussi.

ONKS TIETOO VASTAUKSET

1. la 1. helmikuun 28. päivänä
2. Kainuussa, Oulun läänissä
3. Ahvenanmaalla
4. metsämansikka (Viimeiseksi jäi pihlajanmarja.)
5. 2 426 kielellä
6. kuningatar, kuhnuri ja työläiset
7. Kalajoki
8. Dolly
9. mustarastas
10. vooltti

kurkijoki.fi
on oikea tietopankki

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. (02) 7622 950
Oikokatu 3, Loimaa
Avoimna:
ma suljettu, ti-pe 12-17, la 10-14

Asianajajia

ASIANAJAJA
on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovalle Asianajajaliitolle ja oikeuskansleri. Asianajajatoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeusturva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari

Julkisen kaupanvahvistaja
Kauppalanenkatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY

AA, VT Jari Heikman
AA, VT Katri Ranta-Eskola
VT Kaarina Nylä

Turuntie 8-14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

KukkaBox

Puh. 762 2669

Vastapäättä Loimaan Aluesairaala

EHT-liiton jäsen

Erikoishammasteknikko MARKO ROSENDAHL

Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa

Ajanvaraus puh. (02) 763 1179

ERLUND-talo

Hengittävä hirsitalo. Rakenteissa ei muoveja eikä epäorgaanisia aineita. Englannin MTV:n valinta Suomen edustajaksi Grand Designs-ohjelmaan.

Asu terveellisesti, hengitä vapaasti unelmiesi talossa, Erlund-talossa!

MELLILÄN HIRSITYÖ
Ysitie 345, 32300 MELLILÄ

Kotimaan myynti:
Juhani Eklund p. 0400-530 979
e-mail: myynti@erlund-house.com